

وراپانی

شعری ټولنگه

خالد ریحان

ھغہ کتابونه چې سمسور ووبانی پرلیکه کړي او یا یې پرلیکه کوي، نور خوک یې
پرلیکه کول اجازه نه لري

WWW.SAMSOOR.COM

سپېتلی ما حول، نيمه شپه، حرم او سپورمی وه
دنور په پلوشوکې ورک عالم او سپورمی وه

زړگی مې په طواف کې په مرمر و رانه پربووت
له پاسه پري دنيا اينسي قدم او سپورمی وه

قربان مې ورنه زر جامه د بنګو او سوما کړل
په غاره اړولۍ مې زم زم او سپورمی وه

يو ياده اجرې د سوو منډو خيال ته راغى
په تنده کې غزل مې ترى تم او سپورمی وه

نرګسو، ګلابونو ترى د روح لپې کړې هکې
له ستورو وريدلې پري شبنم او سپورمی وه

له شونه و به مې نوري التجاوي راستني شوي
چې سوال به د وطن راته اړم او سپورمی وه

د روژې پنځلسمه، مکه معظمه چې د عمرې ته تللې و م چې شاعر شرافت میا خیل هم راسره و.

کەھرخونبىكلىكتارلکەبانەدى
بسپەسترىگودومرهبارلکەبانەدى

ستادحسنپەاسمانكىمىپىخىالونە
ستادسىرىگوپەمدارلکەبانەدى

ارمانونەمىپىدىدىنتنەمنتظرە
دنظرپەنىرىتارلکەبانەدى

دشەيدوطىنپەيادمىپىغزلورى
پېمینىخلىيوار پەوارلکەبانەدى

سىرىگونويىپىزېڭىرانەچوركىرى
بنكلىبنكلىگنهڭكارلکەبانەدى

درىحاندانتظارسپىرەكلونە
ستادلاريپەغبارلکەبانەدى

ستاپه کم خ و کی زندگی ج و روم
داغ په زرگی لکه ریدی ج و روم

چی له ماینون نه کودی ج و روم
په سرو لمب و کی په رلی ج و روم

سگریت په شوندو، سپین مرون دشی رایاد
له شنه لوگی نه یپه بنگ روی ج و روم

د غزل نساوی د سینگار په خاطر
له پرهون و نه ھون دی ج و روم

ستا بار خوگان، دریحان سترگی، غرم
په سرو سکرو تو سپیلنی ج و روم

٢٠١١ طایف، سعودی عربستان

په مرغه کې کبل تانو اور اخیستی
چې تنکو شوند و د بیانو اور اخیستی

د بنو په جارو او بنکې پرې شیندمه
په لمن کې مې گلپه تانو اور اخیستی

د سپورمی ناوې د غره له اسه لویبی
د رن و ستورو و رابه تانو اور اخیستی

ستاد سرو لمبو له تاوه خخه نمروده
د اسمان په غړې کې زانو اور اخیستی

رابهی بې ترې چینې بې د سرو سکرو تو
د دې غره په منځ کې کانو اور اخیستی

ماشو متوب مې د بارودو کوتني ولی
اکوبک و، پسته تانو اور اخیستی

د ریحان د خیال په سوی درمندہ کې
ښکلیه ستاد بنکلا وانو اور اخیستی

زبـتـه زـيـاتـلـرـمـدـمـيـنـيـ كـتابـونـهـ
لـتـوـمـپـهـكـبـيـسـوـالـونـهـ،ـخـوابـونـهـ

دـبـابـريـوـشـنـهـقـبـاـمـبـيـدـهـاـغـوسـتـبـيـ
مـرـيـدانـمـبـيـدـيـنـرـگـسـاوـگـلاـبـونـهـ

سـتاـخـپـبـيـخـپـبـيـيـادـونـهـزـرـهـتـهـراـشـيـ
پـهـلـيمـوـبـنـوـرـيـدـاـوـبـنـكـوـحـبـابـونـهـ

يـوـپـهـبـلـكـبـيـسـرـهـوـرـكـيـخـلـورـسـتـرـگـبـيـ
كـهـدـكـشـوـيـلـهـكـبـانـوـدـرـيـبـاـبـونـهـ

چـبـيـتـارـونـهـشـرـنـگـوـيـدـزـرـهـبـبـيـپـامـهـ
سـتـرـگـكـونـهـدـپـبـيـمـخـوـمـضـرـابـونـهـ

چـبـيـرـيـحـانـدـرـنـهـالـهـامـغـرـزـلـاـخـليـ
دـچـمـبـنـكـلوـخـدـاـيـدـيـدـرـكـبـيـثـاـبـونـهـ

چر چو ری

د بنا ر له شور او له غوغا نه ستپري
فکرا او خیال می نا ارا مه غوندي
دا ضطرا ب په گردا بونو کې غرق
بس نور وان شومه د کلې په لور
هغه زما د ماشوم توب اد خارپو خو کلې
د مني يخ د مازي گر پيتاوي
د بشي لاس گورت کې چرموړلې د سړي ډوډي توګ
او په کين لاس کي له ابې نه پته کړي گوره
له گولي مخکي به مې
يو حل په پوزه پري لستونې تبر کړ
هغه ژمي د حيلې د شېږي توده تاوه خوانه
اد انا د خولي خوارده نکلونه
د تاوه خوانې په توده غاره مې پيشو هم پرته
سرېي په کوت کې اينسي
ترپنه نري نري غومبردا درومي
بانا يې چې دې ته به هم

د طالب جان او گلبشري لنديو خوند ورکاوه
زه لاروي د ماشومتوب په دي خيالونو کې ورک
سر مابنام کلي ته ورسبدم
ما وې چې او س به مې دا ستپي ژوندون
يو خه سکون پيدا کړي
خوشحال په دي و م چې دا ند برات بنه شپه وله
خو چې مې پا م شود با مونو په سر
د قلاګانو د برجونو په سر
توری بلاوي گرخي
د چرچې يو د نانځکو په ئای
بي په لاسونو کې نبزې نیولي
چې پري ټومبلي ګلالې سرونه
او په درڅوکښې د او بو په بدل
سره انګارونه شيندي
په چم د مرګ توره تياره خوره ده
د غره په څوکه د شفق له سترګو ويني څاخې
سپورډي له هېږي ويرې
له ئانه شپول تاو کړي
ستوري رواني دی بدرګه ورسره

دا غربو نیولي ماشومان د کلي
له دربچو سپيني سپوبمی ته گوري
ورته زاري کري چې زموبله کلي ژرتېره شه
هسي نه پاخي د برجونو په سر
د ابلاغاني د مرګ
ستا تکه سپينه سينه
په نېزو غوڅه نکري
بيا به زموږ په شاني
دا ستارنه ستوري هم واره یتيمان پاتې شي
ما چې دا حال ولیدو
بېرته د بنار په لوري و ګرځدم
و يل مې خيال او فکر
په اضطراب کې بنه دي
نه په ګوګل زخمي زخمي پر هر پر هر زړګۍ

قسمته بیار قیب په خواکی دلبر ناست دی
د زړه په سرباندې مې نېغ لکه خنجر ناست دی

ماته د وړانګو په دوربین کې کاینات رابنېي
څوک مې د هیلو په غره ګوره لکه لمرن است دی

د مریدانو په څېر تراشېي د غزلوبتان
د تخیل په خانقاہ کې مې ازرن است دی

د زړه دربارته مې د انور غمونه وروسته رائېي
د جانان غم حکمه ترټولو په کې برناست دی

خدایه پښتيو ته مې خیر کړې چې ماتي نه شي
پېټېي د قرض مې پاس په ولو لکه غرناست دی

له کومه لوري د یارکلي ته ئان ورسوم
په هره لاره کې ریحانه یو لښکر ناست دی

۲۰۹ سرروضه، پكتيكا

د بنګرو شمعې

چې د کلې جينکى مې شاعر بولي
لكه او س چې په ربنتیا و سند رمار شوم
بنایی دا به وي له هغه و خته راسي
چې مین زه په گودرا او په چنار شوم

خدایه بیاد کلې پېغله پاپه زره شوې
خومره شو خې جادو گرې وي ریحانه
هر مابنام به درمندہ کې وي راټولې
اتن چیانې، نغمه گرې وي ریحانه

زه به غلی غلی ورغلمه خواته
د دوئ پیڅکې به مې غوته کړې ماشوم و م
ما به غړ کړ چې ملا د جومات راغي
خوله ئایه نه زه وارو ته مالوم و م

ما به غونبستل چې دوی مندہ کړې له و برې
ترپنه ولویې رنګین تیکرې په لارې

خو هغويه به شوي په ما باندي را تو لې
چا به خولي رالگولي چانوکاري

د حيات بابا زيارت به يې په مينه
په سندرو په تېپو باندي لمانڅلوا
د سېپڅلوا مرادونو په بدل يې
په رنګينو رومالو باندي لمانڅلوا

څومره نسلکلي نسکاريدلې به له لري
چې روانې به مشکنهو ته کتار شوي
شين بحمل به وه غونهه، ورته اغوستي
دوی يې تو لې د مهينې غارې هار شوي

راستني به په زيرې مازيگري شوي
د مشکنهو يې په سرباندي کودې وي
غروب وړانګې پري له پاسه خېدلې
را روانې د رنګونو قافلي وي

خوداپېغلي دغه کلى شو په سترگو
په غونډيو کې درانه بمونه چوي
راروانى سلسلې د جنازو وي
څوک په وينورنګيدلي وي څوک سوي

وي بي حاله د چو تري په زى ولاره
شي د ورور په جنازه باندي رارنګه
دنيم ژوندي غرختني په شان بي حال شي
د بنکاري له ډار لو بدلي له ګرنګه

هغه کلى دی هغه پېغلي او س هم شته
حئيني خواري حئيني بوري خيیني ورارى
د شهيد تر قبر گردې گونبې ناستې
له لېمو بي وي روانى او بنکې داري

په سپېره سربه دې څوک لاسونه تېر کړي

په زخمی شوند او بې دا سی زمزمه وی
يتیم زوی بې وی په غېر کې غریبو نیولی
کله ئان او کله ده ته په نېبرې وی

چې مابنام له هدیرې نه راستینېرې
وس بې نه وی د ڇېو او خراغونو
له غربته د بنگرو شمعی کړي بلې
څو شېبې وی بس رنما په مزارونو

٢٠١١ طایف، سعودی عربستان

و چمورى

هغه ماشوم ته مو ژوندون شوي دى
چي د شهيد وروستى تحفه يادبوي
له پيداينيت نه چې یتيم شي مخکې
د خوب اذان په خاي يې زره وغورئي
د تور توبك په ډزو
د غور پردي يې د کارتوسوا اذان ګونولي
چې اور بدلای نه شي
د الاھولی للو سندره
د (الئ مه رائئي يه غلو) سندره
بل په ډالۍ کې ګاونډي د جنګ زانګو ورکړي
مارد بارودو د سېزنې په خبر تاو شوي ورنه
په سینه ټک ورکوي
شپه کري تېره کړي په کوکو باندې
ته وا چې پروت دی د چرو په نوکو
لکه ماتېږي چې تناکې د ازغۇ په خوکو
د کونډي مور يې شيدې و چې شي له ډېره غمه

نه د نرگس نه د غاپول غوندي شي
ماشوم و چمورى شي او زمول غوندي شي
د تورو زغرو په سايه کې لوئي شي
د نوي جنگ د نغارې د سپېر ډول غوندي شي

٢٠١١ طايف، سعودي عربستان

لکه لاره یم روانه لاره گورم
په غرہ خبومه اسمانه لاره گورم

دغه روغي د مایتونو په سر و ئي
ستاتر کلي بمه او س و رانه لاره گورم

ستا نظر سره نظر غوتھه کوممه
ستا رزده په سورې اسانه لاره گورم

لکه تير يم د بنکاري په لاس کپوئي
چاته غلے لنه کمانه لاره گورم

دا چې دومره دي ستاييمه په تپوکې
کابل جانه ترايمانه لاره گورم

په بنو مې رنې او بنکې او راورکې دي
په تياروکې دي ريحانه لاره گورم

دېرازغېي د مينې مات لرم په زړه کې
دا خوا به دردونه زيات لرم په زړه کې

دارمان لپې به ډکې کرم له اوښکو
هم کعبه هم عرفات لرم په زړه کې

په کې بلد ماشومتوب يادونه اور کړې
یوانځور د شابرات لرم په زړه کې

ستاد ترگود مچی و برکت دی
چې لفظونه لکه شات لرم په زړه کې

دراتلوا خست دې ریحان ته ورمالوم دی
کوي تک تک بنوري سات لرم په زړه کې

۲۰۱۱ طايف، سعودي عربستان

لپی دی وي خيردي جام، منگي، گري دي نه وي
روغ مروندونه موپه کاردي، شنه بنگري دي نه وي

ماشوم اخترته مو چې واچوي رنگينيپه هگى
چرگي ساتو، مېري، اوښان، وري، او زگري دي نه وي

بس د کوچى شوندې چې پاكې د بارود له گرد شي
د سپينو کوچو کتودکه، زېر غوري دي نه وي

د ژوند د خوني په دېوال انحور د سولي غوارو
پوري راخوند ملخي شلخي بورى دي نه وي

په لونگين مانبام سلام د يارد شوندو واخلو
مازيگري تبې نيلوي تک زېري دي نه وي

په سره غرمه کې په يوه خولگي بسنە کوو
ريحانه باربار د مچکو با بېري دي نه وي

درنځور مین په خپر مازیگری دی
ګران راباندې زښته ډپر مازیگری دی

زپر پتاوی، خردوال، سپین بېری نښته
په اور سوی د چم تېر مازیگری دی

د شهیدو پېغلو روړۍ یې دی اخیسته
په بمونوکې راګېر مازیگری دی

التفات پرې د شغلود طبیب شوی
ستا پېزوان سره کوشېر مازیگری دی

د پرديس ماننم په غږدہ کې ریحانه
موده کېږي رانه هېر مازیگری دی

٢٠١١ طايف، سعودي عربستان

ستاد غمونو سلسلې دی چې له خوبه يمه
کړې مې ډېري شوګیرې دی چې له خوبه يمه

له زره چاودي انتظاره د بهو په خوکو
بلې د اونسکومې ډېري دی چې له خوبه يمه

ستاد مرو سترګود یادونو د پېریانو اثر
راکړې نوله شپه غوټې دی چې له خوبه يمه

له او بو غرپ سره دې بیا ترخه بارود خبلي
رنځوري ! ستا مې اندیښنې دې چې له خوبه يمه

ستاد وربیمن مړوند بلا واخلم چې سرپرې ډدمه
ستا له بنګړې و مې ګيلې دی چې له خوبه يمه

يوڅه ریحانه د زندان د تنهایي و بره ډه
څه شرنګیدلې زولنې دی چې له خوبه يمه

ستاپه هجر کي داونکو مي تنه پ دی
يون په اور کي د تناکو مي پنه پ دی

د گرنېت بم يې په خوله کي دی چاودلی
ده به کړي وي ګمان چې شنې منې پ دی

تخنوه مې په وجود مې ولار اوسمه
زه رانجه او ستاپنې پ تنكې بنې پ دی

چې د چم پېغلې مې نه اوږي سندري
یا به سور وي د بمونو یا کنه پ دی

چې د زرو په کتابونو پوری نښلي
ښکلیه سترګي دی رنګينې د وتنې پ دی

توري توري يې لاه اوښکو نه جوړ شوي
چې غزلې د ریحان رونې پ روښې پ دی

د جانان غم مې له زړگې خخه رابولي اوښکې
څکه د سترګو په کاسو کې مې راتولي اوښکې

د التفات مرغۍ دې نه راخې ناترسه ياره
په هر قدم کې مې پرتې دي لکه شولي اوښکې

نه مې په زړه کې ستا د ويرله لاسه سېک پاتي شو
او نه مې پاتي شوي د سرو لمونو په رغولي اوښکې

په جنګ بارودو کې مو ويني ويني دير اوژړل
رابه مو کله شي په لپو کې د سولې اوښکې

نورله ریحانه د لامده ګريوان حساب ورک شوي
بس د کابل د پرهونو یې همزولي اوښکې

جنگ ته تللي خوو گوري مانبسام راشي
خوک نيم ژواندي او خوک مرعي مانبسام راشي

زمود په کلي کې يو خوتنه کري ورخ
از غويي وکري او سترپي مانبسام راشي

سهار پري کاندو يو خاک په هدирه کې
تير جوماته تاوده غوري مانبسام راشي

چې د بنکلو و ديدن ته سترگې وا کرو
خر بادونه، سپېري دورې مانبسام راشي

چې د ستورو په خېر حل کا په تيارو کې
په لاسو کې يې وي پري مانبسام راشي

د دهقان غريب تير وس ورسره تېره
هر پته دی سورې سورې مانبسام راشي

هر سپری چې په دې مبنې کې حاکم شي
ککرۍ يې تر پېښو رغږي مانبام راشي

شپون يې پیاسی د بارودو په ورشو کې
اې ریحانه رمې رخړي مانبام راشي

۲۰۰۹ سرروضه، پکتیکا

څلوریزه

د زړه تر غره مې د بېلتون بېکارزن راوړ سېدل
سویان د اوبنکومې د سترګو په برغى کې غلي
په هر قدم کې له سفره زر سلګي لرمه
زر شکایته مې په هره یوه سلګي کې غلي

زړه مې غلې غلې ژارې تر سهاره
ستادیدن له خدایه غواړې تر سهاره

د بېلتون لېوان د زړه ورشو تو ته راغل
د ارمان رمې مې د اړې تر سهاره

خوبولی دی مانبام ورتنه کتلي
چې نرګس درباندي وي ډارې تر مانبامه

له بدن خخه مې ورو ورو تبه باسي
راکوي د خولگي لارې تر سهاره

څه بلاوه ماسخون وطن ته راغله
ابادي یې کړلې شارې تر سهاره

دوه ډېروې د انتظار لنه برکته
د بهو پنه سر ولارې تر سهاره

په تصویر پسې دی ګرئي ريحان ګوري
غونچې ګل غونچې ورخارې تر سهاره

زخمی زخمی، سوری سوری او ستپی ستپی زروننه
راخی په اوبنکو کې، له سترگونه مو رغپی زروننه

موبیپی دلا رو د گین له کرامت خبر یو
حکه مو بنکلو ته په نه بیه ورکړي زروننه

په کښت د مینې د نفرت دا سې سیلا برا غلی
ناشونې بنکاري چې راشنه شي لکه زپی زروننه

دا نن دې څه څوانی مرګ زېری صبح دمه را ووړ
سرمان بام وي پ دې په تېغنو لکه غړی زروننه

د زېرو بم غوندې یې ستایئ چې نغمې ترې وختي
د عشق په لاره کې بېکاره دي او مرپی زروننه

په پوله نه درومي په شنه پتهي کې لار جورو وي
بنایي چې نه لري ریحانه دا وګړي زروننه

لاس مې سره وي په سرو وينو ترخنگلو
چې خان وګورم د زغرو په رنما کې

له جموده مو بلا خوري شاعران يو
ژوند ته ګورو د سندره په رنما کې

ايلبندونه پر قې دل چې راختلې
د هيئدارو ځوندو رو په رنما کې

د بارودو په لوګو کې برښیدلې
ستا ليمې د ملغلو رو په رنما کې

ريحان توره باښه ولیده په ستړو
ترۍ تمه د کوترو په رنما کې

٢٠١١ طايف، سعودي عربستان

اداگانی

چې خپلی بې د شاعري طبعې پنسو کړي
خيال مې لار سیفل الملوك شو
ستاد حسن کوه قاف ته
اداگانی دې پرۍ وې لمبېدلې
درنګونو په تالاب کې
لكه وړانګې له شبنم سره ګلاب کې
لكه اوښکې په لمومو کې
ياتکې تنکې خپې وي
ښکته پورته په دریاب کې
د مستى جامې بې تولې ترې ولجه کړي
ستاد لوخو شو خو شو خو اداگانو بنا پېږي دي
نوک نیولې قدمونه په رم اخلي
رارواني غلې غلې په خم خم دي
په دې شان ترې پټوي د بدنه غړي

مبسوکي

توبیومه چې د اونې کو سپین پته وکي
غم مې واړول د زړه د بنن خروکي

د غومبر و شور یې نشته په بامونو
د کوترو په زړه سرې دی د بازن وکي

مرغکي و ئالي بل وطن ته وړې
هري باري ته پراتنه د مارپستوکي

د بارودو په اورنه کې مو پېچلې
د ژوندون ماشوم موئکه وهې کوکي

د جنګونو مرغان تېږي تېږي راشې
د کابل په وينو ډوبې کړي مښوکې

د سېکو خورجین زاهد له چانه وړې
خرڅوي د شهیدانو پرې هدوکي

زمانې تنه سا ازغېي راتمه کرلي
نشته خوک چې موتنهاكو ته ورپوکي

په تندې مې د غربت کانې خورلي
مورې کې بدہ په زخمونو مې زړوکي

د ریحان زړه که دې ولید بیابه وايې
له چړونه دی تېرې د غازل خوکي

رائه شروع يې کرو له خيري پيراهنه اشنا
زه به شلپدلى گريوان درورمه، ته ستنه اشنا

خانمگي سترگې دې زماد زره كابل کې گرئي
د خدای دپاره په کې ونه کړي چاودنه اشنا

د بنو غشي مې د سترگوله کمان در وئي
د شينکي خالنښه دې اينسي ده په زنه اشنا

په غلطى کې هم که چا بسلو ته چپ کتلي
موږ يې ده کړي په شعرونو کې غندنه اشنا

دلمرختو منظر موهم شو وبرونکى غوندي
ته واد مري مخ راوته له کفنه اشنا

کړي به چچونکى ستا په شونډو پوري شونډي اخېر
ريحان نیولې د حيات بابالمنه اشنا

د تهـاـكـوـمـاتـبـدـلـپـهـهـرـقـدـمـكـبـيـ
ـخـهـخـونـدـوـنـهـويـپـهـلـارـهـدـصـنـمـكـبـيـ

ـكـرـهـزـونـدـيـمـيـدـنـغـمـيـپـهـخـبـرـمـطـبـهـ
ـيـمـهـوـرـكـدـزـمـانـيـپـهـزـبـرـوـبـمـكـبـيـ

ـدـيـادـوـنـوـحـاجـيـانـدـيـتـبـيـراـشـيـ
ـسـرـابـيـرـيـمـيـدـاوـبـنـكـوـپـهـزـمـزـمـكـبـيـ

ـچـبـيـغـزـلـمـيـكـبـرـيـلـهـزـرـونـوـغـبـرـهـتـاـوـهـ
ـعـشـقـهـدـوـمـرـهـاـثـرـرـاـكـرـهـپـهـقـلـمـكـبـيـ

ـسـتـاـدـسـتـرـگـوـاـبـاـيـيـلـپـهـكـيـاوـسـيـيـرـيـ
ـجـسـوـرـهـخـالـهـيـبـيـزـمـاـدـزـرـهـحـرـمـكـبـيـ

ـدـرـقـيـبـلـهـذـاـتـهـمـهـرـاـتـهـغـرـبـرـهـ
ـخـهـبـنـبـگـرـهـدـهـرـيـحـانـهـپـهـلـرـمـكـبـيـ

داغریب چې لاتراو سلامت دی
په کوشه یې ستاد پلون و برکت دی

لکه پرخه د گل غږه کې ژړېږم
په وصال کې راسره غنم د فرقت دی

سوی سوی قلقلې د زانه او رم
لا لهان ده د خیالونو مې الوت دی

لبونی راباندې خوبن یې که مې وژنې
ړنګه بنګه غنمرنګه خه دې نیت دی

زنګ یې هره ورخ د ورور په وینو وینځو
په داشان کړي د تورو مو عزت دی

د لستونې د ګډلو موڅوک نشه ته
خود زغرو راته هر چا کړي ست دی

ښکلو ورو ورو د خوپدې غوندې خوپلې
دریحان زړه د حیات بابا زیارت دی

خنگه به اوس بنـکـلـ کـرـیـ دـگـورـگـروـ لـاسـ
غـوـخـ دـیـ پـهـ مـپـونـدـ کـیـ دـنـبـتـرـوـ لـاسـ

سـتاـ پـهـ کـاـغـذـیـ شـوـنـهـوـ لـشـیـ وـهـیـ
زـمـاـ دـشـ وـخـ نـظـ رـدـ جـادـوـگـروـ لـاسـ

وـبـشـ کـهـ دـقـلـمـ اوـدـ کـتـابـ وـیـ هـمـ
مـوـنـبـهـ تـهـ رـاـبـرـتـهـ شـیـ دـزـغـرـوـ لـاسـ

نـنـ درـنـهـ خـوـلـگـیـ پـهـ زـوـرـهـ اـخـلـمـهـ
خـلـاـصـ دـیـ شـهـ اـشـ نـاـدـ زـوـرـوـ لـاسـ

جـوـرـچـیـ کـرـمـ دـمـینـیـ شـیـشـ مـحـلـ کـلـهـ
پـوـرـیـ کـانـدـیـ خـلـکـ پـهـ هـبـرـوـ لـاسـ

کـاـبـیـ تـرـزـگـیـ مـیـ دـبـنـوـ سـتـنـیـ
سـتاـ دـمـپـاـوـوـ سـتـرـگـوـ دـکـوـدـگـروـ لـاسـ

وـکـرـهـ لـاسـ نـیـوـیـ تـرـبـنـهـ مـرـیـدـیـیـ شـهـ
مـهـ پـرـبـرـدـهـ رـیـحـانـهـ دـسـنـدـرـوـ لـاسـ

٢٠١٠ طایف، سعودی عربستان

چې د بهود غشو سردي په کې گرو پاتې دی
حکه تراوسه مې د زړه په تل کې نو پاتې دی

د ژوند ماشوم مو چې له وېږي نه زبون وهلى
لا په دې چم کې د چنګېز د پیشو میو پاتې دی

لا خو ازغوته د تهاكو او بسو خور ورکوم
لامې د عشق په دې سفر کې د سردو پاتې دی

د وخت مغل چې ورته بیا په کانی لور تېروي
نو خامخا د پښتنو سرلونو لو پاتې دی

اوښکې چهوم پکې سلګي حیني راتولې کرمه
په ګودر غاره یو غلبېل غلبېل پلو پاتې دی

ريحان له ئايه نه فطرت دی دالفا راوري
ملا يې ماته شه هغه چې درته (و) پاتې دی

زخونه مې راوري درته واره گلابونه
خالي خالي اوربل ته رانه غواړه گلابونه

د حسن منکرانو له تفسیر د سپرلي وکړه
د شوندو په مسکا کې سره ژباره گلابونه

رقیب راوري سترګې چې نظر دې نه کړي یار
په ټور شه رخسارو کې رانغاري گلابونه

سیلی راغله ور پنګ به شي له زړه نه به یې وو ئې
ولار دي د تېرو ازغوا په غایبه گلابونه

ریمار مې له جانا نه سره خنګ په خنګ ګرځیږي
الله دې سلامت لری دا دواړه گلابونه

ريحانه چې د کلي هدیرې ته کله لارشي
ورخاري پروانه لری بس ژاره گلابونه

د منه‌پی تر ونی‌پی لاندی‌په غرمه‌که‌پی
وای مو شوندی‌پی لاندی‌باندی‌په غرمه‌که‌پی

ما به بـنـکـلـی دـشـفـتـلـو بـنـگـرـی جـوـرـکـرـلـ
تابـه لـیـچـیـکـرـیـ رـا وـرـانـدـیـ پـه غـرـمـهـکـهـکـیـ

تـهـ بـهـ وـایـیـ چـیـ گـلـپـانـیـ پـهـ نـخـاـدـیـ
پـبـسـتـنـیـ پـیـغـلـیـ چـیـ خـانـدـیـ پـهـ غـرـمـهـکـهـکـیـ

دـبـهـوـ پـهـ لـورـ ،ـلـوـگـرـهـ غـهـیـ سـتـرـگـیـ
بـسـ دـزـرـوـ لـوـوـنـهـ کـانـدـیـ پـهـ غـرـمـهـکـهـکـیـ

خـوـلـیـ مـخـ ،ـلـوـگـیـ بـهـ نـورـهـ بـنـایـسـتـنـهـ کـرـیـ
الـبـیـلـ بـهـ مـوـچـیـ (ـلـانـدـیـ)ـ پـهـ غـرـمـهـکـهـکـیـ

شـیـ لـوـخـهـ بـهـ رـیـحـانـهـ سـرـهـ لـمـبـهـ دـهـ
کـهـ لـبـ نـورـهـ شـوـهـ درـ وـرـانـدـیـ پـهـ غـرـمـهـکـهـکـیـ

دا وچې پانې د خزان چې دومره شورکوي
بنکاري د نوي سپرلي زېرى لور په لورکوي

لېونی حسن دې زما په زره قدم اينسي دی
نازونخري دې لا سیوا دی چې پرې زور کوي

دلاري سرته مې په غېړ کې درقيب له وېږي
څار دې د سترګوله کونجونو سپین او تور کوي

قلم په نه بیه دی بیا هم ترې نه مخ اړوي
خو تورو زغرو ته له یو، له بله پورکوي

ئار له پښتون هوډه هیڅ چېرته به ترې وانه وړمه
که مې هرڅو مره په لمنه دنیا تورکوي

هرنوی زخم ریحان نیسي د اميد په غوټي
د سوچبدلي ګلستان خبری نور کوي

د اميـدـ غـوـقـيـ د زـهـ پـهـ هـارـ كـيـ بـنـسـورـيـ
يوـهـ شـنـهـ پـاـنهـ پـهـ وـجـ سـپـيدـارـ كـيـ بـنـسـورـيـ

د غـرـهـ قـوـلـيـ بـنـكـلاـ كـوـچـ وـرـسـرـهـ وـكـرـهـ
د كـوـچـيـ چـرـگـهـ دـاـوبـنـ پـهـ بـارـ كـيـ بـنـسـورـيـ

سـتاـ دـرـنـگـ خـالـونـهـ بـدـيـ پـهـ خـپـلـوـ زـنـوـ
سـپـينـيـ حـوـرـيـ جـنـتـيـ دـيـارـ كـيـ بـنـسـورـيـ

يـوهـ اوـبـنـكـهـ دـپـرـدـيـ رـاـپـيـ نـصـيـبـ كـرـيـ
نـهـ كـتـارـ چـيـ دـرـيـاـ پـهـ تـارـ كـيـ بـنـسـورـيـ

دـ سـرـوـ سـتـرـگـوـ مـدـرـسـيـ تـهـ يـيـ تـگـ گـرـانـ دـيـ
نـبـغـ بـاـنـهـ يـيـ طـالـبـاـنـ دـيـ،ـ خـارـ كـيـ بـنـسـورـيـ

چـبـرـتـهـ لـاـرـشـوـ پـلـدـ چـاـ پـهـ قـدـمـ كـيـ بـرـدـوـ
چـيـ سـرـونـهـ وـوـهـغـهـ پـهـ دـارـ كـيـ بـنـسـورـيـ

دـ خـتـهـ كـلـيـيـ بـامـونـهـ وـرـيـادـيـبـيـ
دارـيـحـانـ چـيـ غـلـىـ غـلـىـ بـسـارـ كـيـ بـنـسـورـيـ

خدايزده خماردي که بيمار خلک
روان دي ڏٻر کار، کار خلک

خوند يې د کلي په (شوديارو) کې وي
په گووه خه پېري د بمار خلک

د شملو سیورو ته يې ئان رسوم
چې رابنکاره شئي د دستار خلک

ماښام راغلي وو د ستورو هومره
خو شهر پاتي وو په شمار خلک

آخر يې بشکل کړل د نظر په شوندو
بنکلو ته خومره وکړي وار خلک

ستاخو روزگار لئه شاعري سره دی
ريحانه نه يې بولی کار خلک

٢٠١٢ طايف، سعودي عربستان

د حسن حرم

چې د سترګو په کعبه دي
د زلفانو اطلس پروت وي
او د وریئو ابابیل ورباندي گرخې
د ح بشو بنو شپول ورنه چاپېر وي
له لمودې خاځکي خاځکي
د زم زم خاځکي راخاځکي
روح مې ستا په مرمرین جبین طواف کړي
ستاد خال له هجراسوده تینګه تینګه بوسي اخلي
څه سېپڅلۍ شان منظرو وي
خوناخاپه رايدار شمه له خوبه
روح مې بېرته تن ته راشي
هر یوشی رانه فنا شي
 فقط یونوراني عکس مې په زړه باندې وریږي
او هغه وي ستاد حسن د حرم، راما لومیږي.

شودیارې

سهار د لم په یوې
د تورې شپې شودیارې وارولې
او زرین تخم يې د وړانګو په کې وشيندلو
ستره کې د وريئي تېکرى مخ ته ونيو
له خوشالۍ نه يې ورو ورو وژړل
په وړانګين کښت يې خاځکي خاځکي اوښکي وڅخېدي
طلایي وږي رازرغون شول په کې
کوم شهزاده د پټکي ول لپاره
ياد کوم خوار سپېرہ بزگر په خاطر
چې درمینده ته يې اخېر ورکړي
زیړې سپري طواfonه کوي
پېغلو يو خو ګډي غنم راوري
د پولې ډډې ته يې ډډه کړي
د چا غمبري توردي
د چا په زنه ليکه
د نجونو ميري خپل ماشوم ورور ته برېتونه اينسي.

۲۰۱۱ طايف، سعودي عربستان

د و مانو جنازې

په ازغيرو کې مي یون لندي بنهې دی
پنهوکرې د زخمونو مې پنهې دی

لله اس مانه د پولادو بله اوسي
سرې لمې شوي د گلونو په بنې پوري

خود په هره لاره پرورت پرې کړې سردې
چې په وينو لژند تېغ د سکندر دی

د وحشت خپسه ناسته په مرغيو
تکه سوره باښه ګرځې په غونډيو

د چم پېغلې د سندرو ډول يې ګونګ دی
لګېدلې يې په شونډو د غنم زنګ دی

د ستم په ئېگو سپينې د نيل غاري
په قلنګ کې سري ډولي راخخه غواړي

سـرـي پـه وـينـوـد مـچـوـغـزـي تـنـسـتـي دـي
چـي پـرـي غـوـتـه دـوـمـاـنـوـجـنـازـي دـي

بـنـدـ پـه بـنـدـ غـوـخـي نـبـسـتـري سـوـيـ گـرـگـيـ
شـوـيـ لـهـ ڈـيـرـي زـرـاـ وـچـيـ دـغـرـهـ سـتـرـگـيـ

دـسـوـخـلـيـ زـرـهـ پـهـ تـلـ کـبـيـ مـيـ دـهـ پـتـهـ
لـهـ پـپـرـيـ وـدـ زـرـتـشـتـ دـ اـورـ سـكـرـوـتـهـ

دـبـارـانـ پـهـ ئـخـايـ رـاـ اوـرـيـ دـاـورـ كـانـيـ
لـولـپـهـ پـهـ دـرـمـنـدـوـكـيـ درـنـيـ وـانـيـ

دـشـيدـوـ پـهـ ئـخـايـ يـيـ رـاشـيـ لـهـ (ـتوـ) وـينـيـ
ژـېـرـهـ غـوـواـ چـيـ لـهـ نـاـكـامـهـ ڏـهـيـ وـينـيـ

پـهـ کـوـدـيـ چـيـ سـپـرـغـيـ رـاغـلـيـ کـوـرـهـ کـوـرـهـ
دـريـحـانـ لـهـ گـلـوـ پـورـتـهـ شـوـهـ لـوـخـهـ

۲۰۱۱ طـاـيفـ، سـعـودـيـ عـربـسـتـانـ

چې تر چم تېروي لاري په ماینوکې
ماتې نه شي دا هیندارې په ماینوکې

د اجل ورځې شې به په شې به شمارو
دي پېړۍ مو را ايساري په ماینوکې

لاسنيوی مې د جنګوله پېره کړي
ماد مرګ کومي ته سپاري په ماینوکې

سربداله هغه وخت په خان خبرشوم
درد راتينګي کړي نوکاري په ماینوکې

سې به بیا د مرکنډيو فصل اخلو
چې کرلې مو شوديارې په ماینوکې

بیا د غربت په گربوانه راخڅېدلی یمه
د سفر اوښکه له بانه راخڅېدلی یمه

د خیال په ګوټو مې راټول ستا د زخمو توري کړل
غزل غزل شومه له زړه راخڅېدلی یمه

پرون دي ګرانې په زړګي لکه باران ورېدم
نن دي د سترګو په ناوه راخڅېدلی یمه

چې د سندرو و چو پانو ته مې ساه ورکړې
د تخیل اسمانه نښه راخڅېدلی یمه

لکه زړګي د مسافرد غم له اوښکونه ډک
په نه خبره په بانه راخڅېدلی یمه

ريحانه بیاد چاد سوي انتظار له سترګو
لکه د شمعې ټوله شپه راخڅېدلی یمه

٢٠١٠ طایف، سعودی عربستان

وخت مې د دیدن بىكلى شېبې راخخه ورېي
ستركوکى مې اور کري لمى راخخه ورېي

نازد پېلتوب دې ڈېر او زه لکه ساحل
تائىكە پەشانى د خېبې راخخه ورېي

لارتىرىشەيد خلىي پە تروپميووكى وەم
خە سپېرە بادونە دې ھېۋى راخخه ورېي

شېخ پە زەكى ناستى وي بىنەمە حورى تل
مات يې شەلاسونە چېبى پىالى راخخه ورېي

غانى بە دې اخېر پەلنەي زنە كۈمە خېنى
خۇوبە دې شەيرىنى بەنانى راخخه ورېي

چىرى مې رىحانە كېرى نە دى دىرىغىم
دارلىرم چېبى دا خلىي شەملە راخخه ورېي

سـرـبـهـ خـورـيـ دـزـورـوـرـوـ پـاـچـاهـيـ دـهـ
پـهـ دـيـ بـنـارـدـتـورـوـزـغـرـوـ پـاـچـاهـيـ دـهـ

دـچـارـقـلـ تـعـويـذـ پـهـ غـارـهـ گـرـحـومـهـ
سـتـاـ دـمـرـوـ سـتـرـگـوـ کـوـهـگـرـوـ پـاـچـاهـيـ دـهـ

بـسـ لـنـاهـيـ يـيـ مـلـكـهـ وـرـتـهـ تـاـكـلـيـ
پـهـ زـرـگـيـ مـسـبـيـ دـسـنـدـرـوـ پـاـچـاهـيـ دـهـ

گـرـحـومـ يـيـ دـبـهـوـ پـهـ خـبـرـ پـهـ سـتـرـگـوـ
کـهـ دـلـرـوـ کـهـ دـبـرـوـ پـاـچـاهـيـ دـهـ

پـرـهـارـونـهـ پـهـ تـنـديـ وـرـمـهـ رـيـحـانـهـ
لاـ تـرـ اوـسـهـ دـهـبـرـوـ پـاـچـاهـيـ دـهـ

٢٠١١ طايف، سعودي عربستان

رمې د سترګو دې وڅ، په کې رنځوري نسکاري
گرد د بارودو چې دې، د بنو شپول نیولی

ستاد نامه توري مې، په غزلونو خاخي
ستاد نسکلا جلوو مې، تخيل ټول نیولی

د نبات خآخکي یوڅو، راباندي ولوروه
د نسکالپو کې دې، د خولي کندول نیولی

د ماشومانو په څېر، نسکلو پري لوبي وکړې
هغه شيندلی زړه مې، خينېي راتول نیولی

د شرنګېدلو تورو، لنستې په خرب ورکوي
ريحان د خيال په غاره، د غزل ډول نیولی

څوک ورته نيسېي څولی، چاوي کچکول نیولی
څوماريحان نسکلو ته، د زړه غاتول نیولی

د مرگي د ډاله ڏنگ راپسي شوي
سورپه وينو یمه جنگ راپسي شوي

د ناسور زخم په لپه کي داغ ورمه
د خاتول د نصیب رنگ راپسي شوي

د افسوس تکي مي زره خوري لکه توره
چي د چا د وينوزنگ راپسي شوي

ديارکلي کي مي سترگي رقيب خاري
يوخه لري خو په خنگ راپسي شوي

د ندره ب درگي راپسي درومي
ستا د شنو بنگريو شرنگ راپسي شوي

چي د خيال ژرنده مي ساتي په گرداش کي
ي په ريحانه غنم رنگ راپسي شوي

٢٠١١ رياض، داکتر دلاور استوګنئي

چولی

د اوپري سره غرمه وه
ڇېره توده غرمه وه
مور مې وه ناسته په ختین دالان کې
ستنه او تار يې وو د اون په لاس کې
زه يې هم خوا کې غلى کښناستمه
ما وييل خه کړي موري
دي وېل چولي کومه
ستا ناوکي لپاره
زه مې له مور سره لګيا وم په خوبو خبرو
له دروازي نه مې ملګري راته غږ را وکړ
ژر کړه رائه د غره په لوري څو کو چيان راغلي
ما هم په بیوه کې رامنډه کړله
خو، بني، پښه مې په چې، پايه، کښې بنده شوله
د سرای په منځ کې پرمخ ولو بدمه
(وی، منځ مې تور شو) دا اواز مې ترغوب نوراغي
زه روغ رمت ومه را پورته شومه

خود خوبې موركى لە گوتې مې وە ستن ختلى
بنابىي چې نن يې و گوتمو ھېر شوی
كاشكى چې نه يې و اى گوتمو ھېر شوی

٢٠٩ سرروضە، پكتىكا

خلورىزە

نرگس، غاتول، رامبېل چامبېل تازە تازە گلونە
ريحان، گلاب او رانە پاتى دى چې خە گلونە
زماد رنخورى ليلا ژېر مخ تە يې رنگ تلى دى
ئۆكە مې خوبى دى لە دې وارو، غوربېزە گلونە

ستاپه مينه کې خەمسىتە اوازە يىم
د ھرچاتەر غۇبۇ تللى گۈزە يىم

نم داوبىكۇمې را اوري پەھىرىوان كې
پەھ يادونو دې تراوسە لاتا زە يىم

مادى خېلى اوېھ خورلە بورو سترگو
د شەھيد پەھ قېرشنە لکە خا زە يىم

التفات دې دغلىڭ نظر پەھ کاردى
پخلاشوى همبىشە پەھ رما زە يىم

لېپى لېپى بە مېۋە د مىنىپى در كەرم
بنكلىيە راشە اختىرىزە دروا زە يىم

ريحان كەدرنە خولە پە زورا خىستى
وايە وايە دغەتە يې او دا زە يىم

تلوسی می زنسته ھېرې کی خولەراکپى
چې کوڅې تر نظر تپرى کی خولەراکپى

ورتە وايم سبابىسا گرانې راھمە
بس راغارې وئى پەزېرى کې خولەراکپى

تور پېکى تەچې خنە ورکپى پە يولورى
سپىنې لېخې راچاپىرى کي، خولەراکپى

د پىردېس زړگىي تناکىي وربنگكاره كرم
غلې غلې گيلې هېرى کي خولەراکپى

د نظر تر هوده لاندى بنگلى نىسم
يە ريحانە انکار چېرى کي، خولەراکپى

(کې: کپى)

٢٠١١ طايف، سعودى عربستان

پت یوله دنیاخو دغه بورې په خبرو شي
تانه چې خولگى واخلمه حوري په خبرو شي

خو به د محشر په ورخ انکار زمادخون کوي
رابه دې د سپينو لېخوتوري په خبرو شي

شکر خو په شاتو په شکرو دي ايستل په کار
ژبه مې چې ستا په بارخو (خری)، په خبرو شي

شوخ بادار نظر مې چې د خولي وعده درياده کړه
مراؤي تيټي سترګې دې مزدوري په خبرو شي

ستپي د بزگر کاته اسمان ته بې خه نه بشکاري
گوره چې اوس خاځکي خاځکي اوري په خبرو شي

خود به نو ریحان درته هک پک گوري د بت غوندي
یو ئلي چې ستا شونډې مغوروې په خبرو شي

وھابی کو خوکی پلونھے صوفیانه بدم
د خیال ژبھے ستا د شوندو پھے خورده بدم

پھے ویالھے د خیگرخون یبی او دس کپری
دارمان تندي پھے زرہ کبی پھے سجدھ بدم

د یادونو پتنگ ان دی نخوم
تھر سھاره پھے لیمھو ورتھ ڈبوھ بدم

چبی دھری ور انگی خوکھ دی لمدھ شی
د گل غبزہ کبی ژوندون قطھر قطھر بدم

د غزل غوندی می خیال تھغلی را غلی
پھے قدم قدم قدم کبی درتھ زرہ بدم

ھلتھم جانانھ ستابغام راسرھ وي
ریحان کله چبی لاسونھ پھے کعبھ بدم

س تا د زورورو س ترگوزور دی
جور یې چې زما په زره کې کور دی

ړنګه بنګه غېږې ته راړنګه شوې
ته وا د ساحل څې انجور دی

کاني یې اخیستي په آینو پسي
مخ یې د بارود په لوګو خردی

غوشی یې غړۍ د سرو ګلونو کړې
لاس کې د خزان د سبلی لور دی

ستاله شنو بنګړيو نه الهم اخلي
چم کې دریان د غزل شور دی

د سینې ورغوی

د (تو) په زبه دې بېگا چې غلی غلی خاتو
زماد سینې ورغوی
وجود مې د اسي تخنېدو ، تخنېدو
لكه دهقان وي د خپل (لاندي) د مړ
خولې ته نیولې لپه
په مينه مينه ورکوي اور بشې

د بنو ترخي

د زړه په غره مې د غم بم پربوتى
سویان د اوښکو د لېمو له برغۍ منډې وهی
د بنو ترخي ورنه پاتې شولې

د زړه جومات

زما د زړه جومات ته
جانانه ستا د حسن
ټول مقتديان راغلي
حال دي دوريؤوله محراب خخه اذان ورکوي
پوه پېچکه دي په ټنډه پرته
د اسي بنکاريبي چې امام دی د سجدې په حال کې
د بنېو صفت د لېمو په مصله ولاردي

شعر د شعار په کچر رنھر ئي بويه آس د هنر
دغه نازکه ناوکي غواړي لباس د هنر

ددرد په گوتو دې غزل چې زړونه وتخنوی
له خپلو ستر ګونه په غاره کړه ګيلاس د هنر

ستاله پيغام خخه منکرنه يم خودومره وايم
ماته بنکلاماته لفظونه دې اساس د هنر

که دې سندرو ته بنکنھلي وايم و مې بنې
راپیدا شوی دی په ذهن کې وسواں د هنر

چې غزلتوري دې ريحانه مریدان شي واره
د تخيل په خانقاہ کې نيسنه لاس د هنر

٢٠١١ طايف، سعودي عربستان

چې خپرې يم په غبارکې د بارودو
يونمي کړي دی په نبارکې د بارودو

چې د چادسرپیاله به کړي په غاره
راغۍ راغۍ په خمارکې د بارودو

نظرستوري مې په سرو وينو لپلي
گرځي ګرځي په مدارکې د بارودو

له جور ړنګه زره نازره خټکۍ پرې کړي
په پالېزکې لاهم خارکړي د بارودو

د ژوند مرپي مې اخیستې په اوږدو دي
قدمونه بدم پنه لارکې د بارودو

دریحان د غزل هار مې سینه سوخي
ملغلې دی په تارکې د بارودو

د انتظار د مروز نو او بنسکو اثر دی صنم
چې په سپیدو کې راجوت لکه سحر دی صنم

د هيلوکلى مې د وړانګو په منګول کې اخلي
د زړه په غره مې راختلى لکه لمردی صنم

د ټوانې مينې خمار ورمه په لېموکې پسې
چيلم، کبل، د چينې غاره، مازیگردي صنم

لکه ماشوم لاس په نکريزو ترسهاره ويښ يم
لکه هګۍ لکه مېوه لکه اختردي صنم

توري منګولي د بارودو به ايمان پري راوري
په کې مسکى مسکى د مينې پيغمبردي صنم

بس د نظر خپويې غلى غلى واخيستمه
کښتني د سترګو مې غرقىبې سمندردي صنم

د زړه کعبې ته به مې جوړ کړي د غزلو بتان
په تخیل کې مې لګیا ازراز دی صنم

لکه د ډېروخت مسافر چې ئې د کلي په لور
ريحانه د اسي تلوسه، د اسي سفردي صنم

٢٠١١ طايف، سعودي عربستان

څلوريزه

رازده کړې مورللو باندې خبرې
په قريان او په قې و باندې خبرې
ما ايماندي په پښتو باندې راوړۍ
حکمه کړمه په پښتو باندې خبرې

د لمر مسیح

شپې د ویر جامې اغوستې
تکې تورې تکې تورې
چار چاپېره خاموشې ده
فضا توله د بارودو ګرد نیولې
د شبنم په تور بخونه شان کفن کې
د ګلپانو مړي نغښتي
سپورمۍ پته خوله ژرا کري
درنبو اوښکو له ستورو یې لمند اسمان ډکه
اسوېلي یې کله کله
د لمبو په غشو توره تیاره ولې
ګوندي ژر دغره په خوکه
رانسکاره د لمر مسیح شي
د نسيم په لاس ترخه فضا جارو کري
د سپورمۍ اوښکې کري پاکې
او د وړانګو په لاسو یې

د بارودو گرخ
و هلی
د شبم
کفن

تری تم شي ، فنا شي
پوکي پوکي ساہد باغ په هدیره کشي
د گلپانو مري ببرته رازوندي کري

څلوريزه

لوند ګربوان خيرلى مينتوب کې درته و خاندي
شين شي له خندا په لپونتوب کې درته و خاندي
دارنگه ریحانه د څوانى نيمگړۍ عمروي
بس لکه یو بنکلی چې په خوب کې درته و خاندي

راوري ناري له کومي خوادم رده باد اورم
ساره ساره اسوپلي سم دسپره باد اورم

دياد کوترو ته دي اوښکي اوښکي ڙدن شيندمه
غومبر غومبر مي شي زرگي ام البلاد اورم

زه داسي نه وايم چې چو پې دي، خنه وايي دوي
زه خود قبرد لوحوله خولي فرياد اورم

ئم چې د غره د مستوزر کوژبه ياده کرمه
نه د ملا خولي ته کېنم نه د الحاد اورم

غزل غزل يې د ناسور زخم جامي اغواستي
زه دريان مسره مسره له درداباد اورم

٢٠١٢ طايف، سعودي عربستان

د سرو سکرو تو بارانونه له هر ئينه راخي
يوه شېبه موچې په کلي گلورينه راخي

زړه راته وايي بس غابونه يې په زنه ټينګ که
خدای خبرولي يې په نسلو دومره مينه راخي

ستاد تیکري پیشکه مې ډېره شي راياده موري
په مزدوری کې مې له پوزې نه چې وينه راخي

د هغوي لاري وي ترداره په سنگسار وتلي
د چا په خوله باندي چې تل خبره سپينه راخي

ريحان منلى دى ريبارتنه سر په دې زېري کې
وايي یو ئل به دې سنگ دله يار په مرینه راخي

اوسيري په اسمان کې ھېر سرزوري دی ريحانه
دانکلي بنکلي لکه ستوري دی ريحانه

داونکورنه پرخه دي پري خاځکي خاځکي خاځي
غوتۍ د غزلونو دې سمسوري دی ريحانه

آخر به مې د مينې لاس لمنې ته راري
هرڅو که دروازې راپسې پوري وي ريحانه

که کاني وي نو دروند به دی همدغسي دې پروت وي
که زړه دې په سينه کې وي نوبوري دی ريحانه

د وخت له سوي تندی له آهاره خبرنه يم
په سر مې چې د مور د دعا سیوري دی ريحانه

دانې وي د لونګو، لونګينې ترينه جوړ کړ
اوسمې ګلې وايې ستاد غزلتوري دی ريحانه

په شونه و مې برېتونه بده چې نن رقيبان سوڅو
راګوري دي، راګوري دي، راګوري دي ريحانه

په تهاكو پنسوا خيستى مې هر پل دى
ستا تر كلي په سکروتو کې مزل دى

له شهيد كابل يې غېرې گرځولي
چې په سرو وينو کښې لبند مې غزل دى

له بکلانه دې نيمګړي تصوير جوړ کړي
تخيل مې په ماینونو باندې شل دى

د يادونو ماش ومان دې زره ته راشي
څوک يې زخم ګندي څوک وايي چې ګل دى

ستادارت ګربوانه قص وريې بويه
چې جارو وهې نظر مې درته غل دى

له پېړيو لوغرني شېږي شماري
د زرتشت اوړ د ریحان په زره کې بل دى

کندو

خریادونه را الوتی
د عقرب ستوری ختلی
زه هم سترپی په پتی کې
سپېرە مخ یمه نتلی
کوت ته کېناستم د بارې
خر خادرانه پېچلی
چنارو سرو ته گورم
چې نظر مې شو په پوله
د مېږیانو تور بهیر پرې را روان وو
جنازه بې د بورا وړ را اخیستې
چې کندو د را روان ژمی پرې ډک کړي
د خپل غارخولي ته نزدې شول
چې په سرې بې و هېبره
په هېبره پروت کربورې
سرې بې نښکته پورته کېږي
ته به واې چې سپورې مې ته کړي نښکنځلي
د مېږیانو په کتار بې چې نظر شو

دا فرصت يې غنيمت کړ
 پړي ورتوپ يې کړل له پاسه
 حلق نه تېره يې په یوه ګوله بورا کړه
 د خوارانو په خواري يې سپږي خاوري واړولي
 ما مې ژوند ته فکرو کړ
 د مېړيانو په هينداره کې خپل خان راته جوت شو
 زه هم بس په خېرد دوي یم
 نه پوهېبزم چې دا پاس تيار خور خوک دی؟!?

٢٠١١ طايف، سعودي عربستان

خلوريزه
 که زغرو تورو مو په سر حکمراني کړي ده
 په کې ساتنه مو تراوسه د زړگې کړي ده
 ترخه ګردونه له ګلپانو نه په اوښکو وينځو
 مونږ په بارودو کې د مينې زندګي کړي ده

د غره گربوان

لمن يې کړي له سور ساندو ورته
پکې د شنو ترخو نقشه جوړه ده
خرې غونډۍ ته پسرلې په هنر
زېړه خولی د (غورېژه) جوړه ده

چې پاکوي اوښکې د دښت په پیڅو
د هر کمره له زړه چاودونه ڇارې
د غره گربوان چې د اسې لوند بنګاري
د سپینو واورو له بېلتوونه ڇارې
د سپینو زانیو امیلونه ګوره
د شنه اسمان په پلن تېټرنګاري
کله د وریئو په تېټکري کې پټ شي
یوه شبې وروسته بهرنګاري

ورسره را يې ورده بسکلا د جهان
داونس په ملا باندي انهي نبوري
په دې يوه کې اذانگونه د چرګ
په دغه بل کې يې سېرلي نبوري

حمه پتو ته له همزولو سره
د پولي کوت نه چې سوندي راوړم
کرم د زړې ترورکۍ له سرنه يې خار
بدل کې ګوره تري چکې راوړم

د خورينو اوړو د تربف له وجي
يو خو شبې به ساتېږي وکړو
د جومات بام مو دي چاکونه کري
راهئ چې ورشو پري خوسی وکړو

لاندی شو ختم او سکوبې خورندی که
ژر شه مور جاني د سپینکيو واردی
شنه به ګوډي ګوډي راوړمه درته
هر برېحد پيرکو واردی

اظهار د میني ته سبب گوري
سترگي مي بيا يو خه غضب گوري
خوك په گل پرخه کري گمان د شوندو
خوك له يقينه په کي رب گوري

زياتي مي زره د بيلتون بربش وهلى
ستا په سينه د وصال تب گوري
لكه مزدور عجم زرگي مي رېبدي
نظر دي نبغ لكه عرب گوري
چي سرگردان دي د نظر چنگك دى
بس دریحان دزړګي کب گوري

٢٠١١ طايف، سعودي عربستان

تورو د مینیپه تندی ورسـرـه ورمـه
زره پـه حـسنـکـی بـنـدـی ورسـرـه ورمـه

کـه بـیـلـتـونـیـپـی کـشـمـالـیـدـیـاـدـتـازـهـکـرـیـ
دلـمـوـ(ـنـونـ)ـکـوـدـیـ ورسـرـهـ ورمـهـ

داـوـوـسـوـرـوـنـوـپـیـرـمـیـ زـرـهـکـیـنـاسـتـدـیـ
دـسـنـدـرـوـمـرـیـلـدـیـ ورسـرـهـ ورمـهـ

کـرـمـتـرـدـارـهـ دـجـانـانـ دـنـامـهـ ذـکـرـ
بـدرـگـهـ کـانـیـ گـرـدـیـ ورسـرـهـ ورمـهـ

کـهـ پـهـ هـرـقـدـمـ کـیـ وـخـتـ،ـ مـرـگـیـ کـرـلـیـ
امـیدـوـنـهـ بـهـ ژـوـنـدـیـ ورسـرـهـ ورمـهـ

دـرـیـحـانـ دـخـیـالـ لـهـ دـبـتـیـ کـوـچـیـ لـاـرـهـ
دـاغـ پـهـ زـرـهـ لـکـهـ رـیـدـیـ ورسـرـهـ ورمـهـ

چاودی شونلەپ

چې خزاندربان دی راغى گلبدنې
د بارخوشوکى مې غبرگىي شوپ نونى

ھې نەغۇمۇندونەپكىي راشىي
د ويالى اوپەشىوپ وروور سوربختىي

د بىكلا د بىمن ارى ورپى راپى
يە سپىن غەرە! لاس دى پەرە دەرىپ ونى

تخىل نەمىي د تۈرۈرمىي تېتىي
د غەزل سوپ كېرىدى مې پەزەپلىنى

سەرەغرەمىي خەخولگى پەدروازە كې
كۈنى نەشىو اوس لەكلىدا غۇنىتنى

داسىي اوردى لگەدلەر خەسە وئىي
كلەسى، بىكار، دېتىي، صەحرا، غرونە، رەنلى

چې لە (ژي) سرهشى (تاتە) كوچى نشته
د ماخى خوکى يې نە نىسى يى لمنى بى

بۇرا حكە دازغۇ پە خوکۇ زانگى يى
د غۇوتى شۇنە يى خزان كېلىپى پمنى بى

پە رنج و باندى گمان كېرى د بارودو
د دوى سترگى يى لە ئايىھە نە خىرنى بى

زەمىي مىنە، عقل و بەرە كېرى لە وختە
ھەمپەشە سەرە پە جنگ و يى لەكە بنى بى

بنايى بېخ يې د بارود چىنجى يى خورلى
چنار پانى پە خەرمونى شۇي ھەننى بى

سلسلىي د جنزا زو دى نە تەم كېرى بى
پە ژرا ژرا مۇ سترگى شۇي لېچننى بى

غەم ئىپلىي چاودى شۇنە يى پە كې گورم
رانە غلىپى آيىنلىپى كەوي پۇنىتنى بى

د زره حال چاته په خوله ويلى نه شو
قصیدي مود زخمون و کوري شتنبي

اوسمونه پر بربدي لاسونه تر گلونو
ورکولپي مو ازغوتاه چې بلنې

د یتيم د به و خوکي چې لمدي شي
بس زما د زره په سرکې وهبي ستنبي

په کې جورې په انحورونه د و حشت دی
له هوسيونه بکاري ايسستې خرمنې

نه د پېغلود واده د شې پې شته
نه خوانان شته چې ډولو ته خې خونې

څه به تم کرو د کورت و د غوري و
چې لې وان مودرم و کوي خارني

له خپل ئانه په هيئداره کې و پريزو
بلا و خست دی شوې مو سترگي بلا جنبي

د زرتشت سکروتی گام په گام کرلې
لنه پېرى و مو شېبې دی لوغرنې

د مرگي کچکول په غاره پسى گرخو
په هردر، د تورو زغرو کرو بس پنې

د ریحان زخم گلاب د (سرروضې) دی
داغ يې وړۍ لنه غاتولو د (ښرنې)

ښنه: د پکتیکا پلازمینه او سرروضه زما اصلی تابوبي

۲۰۱۱ طایف، سعودی عربستان

څلوریزه

خاموش ګودر چې د سندرو په منګول کې واخلم
د زړه له کومي سیپارې راپسى ډېري وايېي
ګوره چې کله به مې خلاص کړي له پردېس زنځیره
د پېغلو ميره خوتسېبې راپسى ډېري وايېي

د عبدالرحمن غضري د غزل په ليکه

”وحشی گوزار ته دومره تربی پخوانه وې چېرته
وخته پرهار ته دومره تربی پخوانه وې چېرته

چې د تهاكو په څلوكې د يارکلي ته ئې
عشقه انګارته دومره تربی پخوانه وې چېرته

نبایي کوم بسکلی درته شېخه سترګونه وهی
د تسبو شمارته دومره تربی پخوانه وې چېرته

زړونه مو دومره غېر په غېرډ په درزا ولې دي
نظره خارتنه دومره تربی پخوانه وې چېرته

د اوبنکو ستوري هر مابسام رانه پسول ته غواړې
اسمانه هارتنه دومره تربی پخوانه وې چېرته

د غضري په څېر دې روح کې نوم د يارختلى
ريحانه دارتنه دومره تربی پخوانه وې چېرته

کرم بیان به درته کوم په یارانه کې
ز خوندونه رامالوم په یارانه کې

د یادونو په ورآبانو کې دې ناست یم
تخنوي مې لکه زوم په یارانه کې

داغماز پېکى دې واپوه لنه مخنه
خوک خوداسې نهوي شوم په یارانه کې

سره غرمه، پخه خولگى، زره مې درزي بې
لاتراوسه يمه اوام په یارانه کې

په تندى يې نخوم دکوشى کاني
ما گتلى دومره نوم په یارانه کې

بدرگه به يې ورمې درسـره درومـې
که ریحان دې شـې معـدوم په یارانه کې

نور به ریحانه ورتنه بدم په ورغوی زړگی
ښکلی زړنه لري په اور باندي راسوی زړگی

د ګران وطن غمونه واپه دې نښتی په سوري
لكه (سرسوبندي) مې غلی غلی روی زړگی

نبایي داني داني يادونه دې پاخه شول په کې
لكه انارغوندي مې ترک درپسې چوي زړگی

مخ دې اشنا دشیدو جام دی په کې شک نشه دی
خوله ما غواړي ستاد سپین بارخو پیروي، زړگی

زړه تکور شول په سينه کې او سدرزا نه کوي
حکه داغونه رانه غواړي نوي نوي، زړگی

د چا په درد، د چا په غم باندي درد من چې نه شي
څه یې دی فرق که په سينه کې وي که نه وي زړگی

د سهارنـری نـری نـازکـی وـرانگـی
لـه نـسـیم سـرـه پـه دـنـگـ چـنـارـکـی زـانـگـی

كلـکـه مـئـکـه مـی دـزـره پـوـتـی پـوـتـی شـوـه
دـجانـانـ غـموـنـه تـلـ پـرـی وـهـی سـانـگـی

پـه درـیـابـ کـبـی نـهـ گـرـدـابـ گـورـی نـهـ پـیـشـکـه
پـه تصـوـیرـ پـسـی دـیـ هـرـخـای تـهـ وـرـدانـگـی

چـبـی مـبـی وـخـانـدـی دـشـعـرـ پـه وـنـهـ پـوـرـی
مـاتـوـی مـبـی دـسـ پـیـخلـوـ هـیـلـ وـخـانـگـی

غـرـیـبـیـ دـهـ کـهـ وـمـ مـرـدـ خـاـکـ پـهـ غـارـهـ
سـقـاطـ وـرـکـرـئـ خـوـ سـنـدـرـیـ لـرـمـ پـانـگـیـ

دـ رـقـیـبـ نـوـمـ یـبـیـ اـخـیـسـتـیـ بـرـ بـئـرـ دـیـ
رـیـحـانـ خـکـهـ تـرـ مـابـنـاـمـهـ وـهـیـ کـانـگـیـ

راخئ چې د سندرومات پیوند سره پیوند کرو
تپه د ملالۍ به له میوند سره پیوند کرو

کړي به یې ورو اچوو لاسونو ته د کرکې
زنخیرد خورې مینې به له ژوند سره پیوند کرو

چې نور پرې د ویرد کلې ماته خاموشې شي
د شنوبنګې یو شرنګ به له مړوند سره پیوند کرو

لمن له کانو ډکه لکه غر گوزار به نه کرو
صرې د (دراني) به له خپل (اند) سره پیوند کرو

د ګوتو په ليندو کې به د مینې غشې ولو
غوتې به د ګلاب لاه کمر بند سره پیوند کرو

په خيري ګربوانه چې تک وهې تنهې د اوښکو
راخه ریحانه Ҳان به له دې ګوند سره پیوند کرو

تـرـسـهـارـهـ لـكـهـ سـتـورـيـ غـزـلـتـ وـرـيـ
غـلـيـ غـلـيـ رـاـتـهـ گـوـرـيـ،ـ غـزـلـتـ وـرـيـ

دـغـزـلـ پـنـسـيـ مـبـيـ غـبـرـگـيـ دـپـيـ الـوـتـيـ
دـمـاـيـنـوـنـوـ پـهـ سـرـبـنـ وـرـيـ،ـ غـزـلـتـورـيـ

دارـقـيـبـ خـوـدـيـ نـظـرـتـهـ سـپـيلـنـيـ شـهـ
راـكـوـيـ دـپـيـ سـتـرـگـيـ تـورـيـ،ـ غـزـلـتـ وـرـيـ

تخـيـلـ مـبـيـ دـكـابـلـ پـهـ يـادـكـيـ سـوـيـ
لـهـ سـكـرـوـقـوـنـهـ رـاـ اوـرـيـ غـزـلـتـ وـرـيـ

سـتـاـدـ حـسـنـ تـرـقـدـمـ لـانـدـيـ چـاـوـدـليـ
دـحـبـابـ پـهـ خـبـرـ كـمـ زـورـيـ،ـ غـزـلـتـ وـرـيـ

دـچـمـ بـنـكـلـيـ درـتـهـ خـهـ بـنـكـاريـ رـيـحانـهـ!
غـزـلـتـورـيـ،ـ غـزـلـتـورـيـ،ـ غـزـلـتـورـيـ

گوري اسمان ته له دلانه، درنه لاره نه شي
شاخكي دي غت پر برد بارانه، درنه لاره نه شي

د بنکلازانه مي د شعر د غره په سرگرخوه
کوه پري پامد خیال اسمانه درنه لاره نه شي

د ستر گو کاني دي د زلفو په مچروغزه کي بده
چي مي رمه د نظر، گرانه، درنه لاره نه شي

ريبني رينبي به شي ارمان مي چي په خاورونه کري
تهي د او بنيکومي گريوانه درنه لاره نه شي

خوک له ساحله درلې بري خپي خپي اسويلي
د زورور بېرى، طوفانه درنه لاره نه شي

ريحانه تينگه د الهام پري په غېركي نيسه
بې يكه زاره يه قربانه، درنه لاره نه شي

تومنه لپه

ژوندلکه لم له یوه خاموشه بشاره
د شېپې له خېتېي د سحر په لاسو
د غره تر بامه راشي
لومړۍ د وړانګو په زرینو شونډو
د چنار شونډي بنسکل کړي
خوبو نغمو ته مرغکۍ پاخوي
د برېئر تومنه لپه کړي له کلې د که
د تنارو په تېغنو اينسي وي خاوريني کتوي
ستري د هفغان ته تر شوديارو ورځي
د بنګارونو ورمې
نري لوګي پاس د بامونو په سر
لكه پري د افسانو کړي نڅا
ژوندلکه لم ردې په توده غېړه کې
غرمه ورتينګ کړي د پېغلي په شان
تودې خولګي وي په خولو لړې
د زړه درزا ، د نظر خاروي له کونجود سترګو
زېږي زېږي د پلوشو شالونه

د مازیگر په ناوې وغورووي
د بنګرو شور لکه و را باني راخي
د ګودر زوم له خوشالي، نه په خولو کې ډوب وي
ژوند لکه لمد غره له بامه د مانسام په زينه
کوزيرې غلى غلى
له شفقې ستر ګوې بې و يني رغږي
د هدیرې جنهې بې
وروستې ورانګو ته انتظار کوي له ډېره وخته.

۲۰۱۱ طايف، سعودی عربستان

ئەم لە بادە سەرە غرونۇتە لارگۇرم
د ھول غېرىم گۈنگۈنۇتە لارگۇرم

د ئىزلىك دەنەرەتار مىپى سىترگىي پىيادە كېرى
غلى غلى غلى زپونۇتە لارگۇرم

سەتا لە كلىي ھەدىرىي دې راتاوا شەسى
پە قېرىرو كې قەدمۇنۇتە لارگۇرم

چىپى مىپى سەتا دنوم زگېرىۋى پە شوندۇر اشىي
خېرىكىپى غوارمە دەردونۇتە لارگۇرم

خاخكىي خاخكىي يەم لە زەزە راخخېدىلى
لکە وينە غزلۇنۇتە لارگۇرم

پە بنو كېپى پتپەونى كېرمە رىحانە
لکە او بىنكە گرپۇانۇنۇتە لارگۇرم

نور اموخته کره زیاتی خان په مینه
اشنا تپلی دی جهان په مینه

ژوند می نیم ژواندو حوصلوته ورکره
پوری په شوندو کره پې زوان په مینه

مکان بنه و کې پی اقتدا ورپسې
که دې پیدا کړو لامکان په مینه

یوازې ذکرد صنم چې کوو
ترداره دروم موټر نېروان په مینه

ستادیادونو په کښتی کې ناستیم
تېربه د هجرشې طوفان په مینه

شي به کافر که ترې نظر واروی
ريحان راوري دی ايمان په مینه

خوبى دې واخىستې لە ئانە سرە، غم پاتې شو
پە هەرە سترگە د بەنۋە پە خۇكۇنەم پاتې شو

د ھەرازغىي پە سىرىدى گلورىن يادونە
د ھەرازغىي سرمى تىماكوتە ارم پاتې شو

سەتالە يادونو سرە غلى غلى تىك راكوي
غم دې زىمادىزە پە سىرلەكە لىرم پاتې شو

د ھۇانى گل دې خەبى وختە خزان ورزاوه
ژوند مى پە خۇكۇ د ازغۇ لىكە شىنم پاتې شو

دى ترى تم د غۇمىنىڭ حىسن غىزل دې رانە
خىال مى چاودلى ورپسى لىكە غىنم پاتې شو

ريحان چې سىتا د بىالىدلو تمنا لىلە
ھەرامان يې خاوري خاوري تر قدم پاتې شو

يادونە: پورتنى غزل د ھۇانىمەرك مەھىب اللە بەرامار واتەلىكلى

رادې شې لەذگە سەرە سەم، پېرىان
سەتاد بىنە كلاڭانو دەھەرم پېرىان

دوب بە يې دوينو پە سەرە ڈنەھ کرى
ناستىيې پە تىكى سىنه دەم پېرىان

راورئە دەگەيچ لە پىر دەلمىر تعويىذ
دېر شۇل پە تىارو كې د تۈر تەم پېرىان

مەرە مەرە راتە مە گورە پە مەرە سەترگو
بىا مې دەرتە ونىسىي صىنم، پېرىان

ناستىيمە يەوازى خەوتخنېشىمە
بىايى پە دې بىنە كلو كې شتە ھەم پېرىان

بس چې دەرتە غەوتىي دەغىزلى سەپېرى
كەرە پېرى بىندىريحانە دەقلەم پېرىان

گرانه یاره مسافره رانه لارې
یه زمادزگی سره رانه لارې

زمازره کې دې خنجرد بېتتون پرینسوند
یو ناخاپه، ناخبره رانه لارې

په خوبوکې مې په تاپسې سلګي دی
خنده رویه، جادوگره رانه لارې

ستاد غم مانبام په غږکې يم نیولی
خوانیمرگه، مازیگره رانه لارې

غبرګې ستړکې يې رندي له خدایه غواړم
ښکلیه چاکړې له نظره، رانه لارې

دریحان دزگی زور او به او به شو
چې لحد ته زوروره رانه لارې

یادونه، چې زمايو خور ملګری اروابناد لعل محمد مې په خوب ولید، داغزلمې
ورته ولیک.

په بارودو کې په ژوند پسې روان يم
زره چاودی په اوربند پسې روان يم

د شهیدي کوچى مىرى دى نىمگىرى
بوتى خارم په مروندا پسې روان يم

په وطن مى د جنگونو پېريان ناست دى
هر زيارت ته يې په بند پسې روان يم

لکه ماتي خانگى زپونه پىرى تۇمە
د سىندرو په كمند پسې روان يم

د خولى گوره يې رىحانە راختابى
په مازه مازه، په خوند پسې روان يم

چې ووينم په سترګو د دلبر غوندي يو خوک
رالو یې يې په لېموکې د شرر غوندي يو خوک

ترپښو يې غلى د چىنى په شان بهې بم
په سرباندي مې پروت دى لکه غرغوندي يو خوک

ولار مې وي دا بىكلى په لېمو لکه بانه
ولار مې وي په زړه کې د خنجر غوندي يو خوک

د لمړ په ژېړ تابوت کې به د شې مړي کړي بند
راخېي به په دې مېنډ سحر غوندي يو خوک

سربې لېپې مې ډکې د لېمو هر مازېگر
په سترګو کې مې اوسيي د ګودر غوندي يو خوک

ريحان چې له لفظونو د غزلو بتان تراشي
اوسيېږي يې په خيال کې د مرمر غوندي يو خوک

غواړي چې بیا راباندي وباشي برأس د اوبنکو
لښکر غمونه رارواندی پاس په آس د اوبنکو

چې یې د زړونو په هندارو خيري پاتي نه دي
د اسي مخونه همپشه لري لباس د اوبنکو

د تسبو څونډي دريا په خاڅکو نه لمدوو
موټه په شپو څښو زاهده ډک ګيلاس د اوبنکو

په بهانه بهانه غسل ورکوي بنو ته
زياتي خواج ته رسبدلى دی وسواس د اوبنکو

ريحانه دومره له یتيمه لاس په سرهمنه یو
د پلار يادونه تېروي پري رنه لاس د اوبنکو

شومه دم وي ، نيمه شپه کي غزل راشي
ستا يادونو سره زره کي غزل راشي

چي گناه ده که شوابدي ، نه پوهېږم
کله کله په لمانه کي غزل راشي

ئورندسـر ، گـروم حـمـکـه ، دـبـالـهـتـه
چـي رـانـشـي پـهـغـرمـهـ کـيـ غـزلـ رـاشـي

ستا دـسـتـرـگـوـ رـمـيـ پـيـاـيـمـهـ پـهـ خـيـالـ کـيـ
ستا دـزـلـفـوـ پـهـ خـمـهـ کـيـ غـزلـ رـاشـي

دـالـهـامـ دـكـلـيـ مـيـرـهـ رـاتـهـ بـنـڪـارـيـ
ستـاـپـهـ هـرـهـ خـاطـرـهـ کـيـ غـزلـ رـاشـي

انتـخـابـ دـغـورـېـ دـگـلـ رـدـيـفـ کـرمـ
رنـحـورـ گـرـزـمـهـ پـهـ غـرـهـ کـيـ غـزلـ رـاشـي

انتـظـارـ دـرـاتـلـ وـکـمـهـ رـيـحـانـهـ
لـارـ دـيـ خـارـمـ پـهـ زـينـهـ کـيـ غـزلـ رـاشـي

خوک چې د جانان د کوخي خرک وهی
پل به د سکروتیو په پاتک وهی

پانې یې لنه ډېرہ دردہ ولوبوي
خانګه، د بارود لرم چې تک وهی

زونه مو چې غورئي د ماهي په خبر
ښکلي یې د سترګو په چنګک وهی

نن یې د نازونو، انداز نسوی دی
مخ مې د پېکي په پوسټ خپک وهی

وابسي یې غونه اري د سررونو ترې
خدایه چې د اخوک د جنګ غړک وهی

اوسمې نو ریحانه زره جنت ته ئې
چا ويـل چې حوري هم سترګک وهـي

بـدـي مـبـي كـاـيـنـاتـكـه پـه وـرـغـوـي رـبـ
زـه بـه تـهـا رـاـوـمـه خـودـي وـرـنـه

يـو سـتـرـگـكـ دـلـمـرـ يـبـي وـجـودـ خـتـمـ كـبـي
قـافـ تـرـ قـافـه خـوـكـه وـرـانـگـيـ ئـي وـرـنـه

سـتاـ دـكـ وـخـيـ كـاـنـوـ سـرـه عـشـقـ لـرمـ
اخـلـمـه خـوـلـگـيـ زـه پـه تـنـدـي وـرـنـه

ماـتـه خـوـ يـوـواـزـيـ سـمـنـدـرـ بـنـكـارـيـ
جـوـرـشـيـ كـهـ خـپـيـ يـاـ ڈـوـمـبـكـيـ وـرـنـهـ

واـرـهـ كـاـيـنـاتـ بـهـ بـيـ مـفـهـومـهـ شـيـ
لـرـيـ كـبـيـ كـهـ جـمـعـ اوـمـنـفـيـ وـرـنـهـ

نشـتـكـيـ چـيـ دـهـسـتـپـهـ پـلـهـ رـيـحـانـگـرـخـيـ
بـيـ مـظـهـرـهـ درـمـيـ خـوـشـبـوـيـ وـرـنـهـ

يو او بل ته نيسسي لاري، په مخ درومي
ارادي يې دی خونکاري، په مخ درومي

ستړګک ووهی په بېړه کې دا بنګلې
لګووي په زړو نوکاري، په مخ درومي

په کې وشيندي تخمونه د سکروټو
اړوي په بام شودياري، په مخ درومي

د جنګونو له غړکې نه راباسي
د بارودو تور غونډاري په مخ درومي

رنګ په وينوسور(څونله) بوتي کې زانګي
دریحان له ستړګوداري په مخ درومي

د څونډي د غزل په پیروي

جوړ د اوښکومې په مخ باندې برسات شي
یاره مینه دې غونډای د عرفات شي

د نظر لاس مې د زړه په نبض کېږدي
په رنځور چې دې د سترګو التفات شي

ستا د حسن غزل بت به ترېنه جوړ کرم
را پیدا که له مرمورنه لغات شي

په کې گورم حدیثونه د بنکلاوو
راته ويړ چې دې د بنکلې مخ مشکات شي

زر ګلونه غور بدلي به ترې خارکېږي
يو ازغى مې که د ميني زړه کې مات شي

د نظر احرام دي ټول رانه چاپېر کرم
چې گذر مې ستا د سترګوله میقات شي

د خیال بن کښې مې د شوندو مچۍ گرئې
یه ریحانه غزلتوري به مې شات شي

زخمی ریحان

لولپه مې چې په زره کې هر ارمان دی
پروت د سرو لمبو په منځ کې مې جانان دی

د هر خاک ترخې په اوښکو زرغونېږي
هره مینه هریو کلې ګلستان دی

سرې ګلپسانې په ټوڅانو کې زنگېږي
ورپسې سپېرہ بادونه دی، خزان دی

اوسمې ولما ناخم په خنه باندې ميوندې
چې نبستې مې په ستونې کې ارمان دی

د ټوپک مرمه د بام کوودې خوړلي
په کوڅه کې پروت زخمی ریحان دی

د زلمو اتنې په ويړ باندې بدل شو
ډول په وينو باندې سور، خالي میدان دی

هرازغىمىپ لەتناكو خولگى اخلى
رنگولىمىپ پە وين و بىباباندى

بېبۈكىي و شىيش محل مىپ ورنە ساتى
ھرسىرى كانى پەلاس كىپ رارواندى

دھرچادغ و بىكىاتى يىپ دىشلولپى
رالوبىدلى دلتە تىندر داسماندى

سورغباردغ ورپژو گلۇنىيولى
د سويانود هوسى يولور و رواندى

بىاھمىي و دىود بىلد وين و تېرى
يۇمودىن يۇمۇم ذهب يۇمۇ قرآندى

چېتىرگ ورەد ورور مىرىپى ورمىيواھى
ھرسىرى دلتە اختە پە ويىر د ئەماندى

د زېه ورخ مىپ د غمون و سىيلاب و پى
دوجىد تاخىم مىپ سراسرتاواندى

چې د ورور په وينو زنگ د توري وينخې
داسپري د چم په خلکو کې بنه خواندي

د زخمېي زخمېي شاعر زخمېي غزلېي
لزند لزند يې په وينو کې ديواندي

حبابونه مېي د وين و زړه کې چوي
د غمونه پرې شې به شې به باراندي

نيل د سري ډولي قلنگ راخخه غواړي
و خپل وارو ته بادشاهه هم پرېشاندي

د مورسيوري د کبلېي له سره اخلي
د بنکاري په لاس کې غشې او کماندي

سر او کالد پشنمني او رونه بدل دي
د اختر زېرې پناه تراووم آسماندي

بې برخې ستاد حسن له درباره پاتې شوی
په خېر د هابي یم له مزاره پاتې شوی

دوير په سپېرە خانگه د خزان سرونه وايي
بلبل د يه قربان مې له بهاره پاتې شوی

پردېس مې قلقلې کېلى په ستوني کې تربتىي
يو ميريمە د زانوله كتاره پاتې شوی

له دې وريخو و شلوئى للمود باران طمع
لوگى دى له تنې نه د سپيداره پاتې شوی

دا خړ سړى به خړه شړى خړکلي ته يوسي
په بسار کې تيند کونه خوري له بساره پاتې شوی

غزل تنهاد تورو د لفظون و هنرنە دى
زګېروى دى چې له خېيكود پرهاره پاتې شوی

در پورته داريحان کړه چې سينګار دې مکمل شې
لو بدلى، مات غمى دى ستاله هاره پاتې شوی

٢٠١١ طايف، سعودى عربستان

حلقې جو پې لە کو خي و كرە جانا نە
عاد تون نە د كې بە د ي سو كرە جانا نە

ت واتي د رن و اونب كوق بول نە
پە جرگە كې د سلگي و كرە جانا نە

پە كې پروت لکە زخمى زخمى كابلىم
وخ ! درە قول مې لە مرمى و كرە جانا نە

ستا ملالې شوندې خداي ورتە پيدا دى
زمزمە پېرى د لنى دلەي و كرە جانا نە

چې منگولي مې كرې بندى پە گرې وان كې
بس لحاظ مې د تىي و كرە جانا نە

كە رىحان د وچو شوندۇ كچكول دروري
زكاتون نە د خولگي و كرە جانا نە

ولسمشته !

بیا دی سترگی ولی سری دی؟

بیا دی سترگی ولی سری دی یه مالیاره
بیا دی اوبنگی او بنگی پر خه په بن او ری
بیا دی کوم گلاب په ویرگی زاره چاودی
بیا دی کوم نرگس په غبرگی سپرغی بنوری

چارچاپره دی له باغه رات او شوی
د سکروتود لوگی و دبوالونه
کله کله اس مانه راروانوی
د بمون و د گولی و خروارونه

د بارود سبلی یې شالد پانو و پی
دنگی (ولی) دی سرتوري دی ولاپی
په هگی و کی یې ساد بچو خیبری
شیدوپی په خپلو خالو پسی ژاري

د غـ نـم لـه وـبـو جـ وـرـدي انـگـارـونـه
پـه جـوارـو کـي رـاشـنـي تـېـرـي چـېـرـي دـي
د لـوـگـري دـلاـسـگـ وـتـي غـوـثـي غـوـثـي
لـه زـراـيـي پـه لـېـمـو بـلـي لـمـبـي دـي

تبـ تـېـلـى دـبـلـاـ وـمـ يـينـ سـبـلـ دـي
هـرـه خـانـگـه پـه وـلـكـه کـي دـزـاغـانـو
درـسـتـه وـرـخـي پـه بـورـاـپـي زـراـوي
شـوـي بـنـدـي نـازـكـي سـتـرـگـي دـگـلـانـو

نـنـ چـېـ بـيـادـ تـاكـ لـاسـونـه سـوـي سـکـورـدي
نـنـ دـي بـيـادـ بـېـ وـسـىـ پـرـخـه لـېـمـو کـي
دـغـه اوـرـپـه دـغـوـخـاـخـوـنـه مـرـکـيـرـي
نـه بـه سـارـشـي پـه مـړـاوـو سـروـغـونـچـوـکـي

کـه دـي زـډـه غـواـرـي چـېـ سـوـي بـنـ سـمـسـورـکـري
ددـي خـپـلـپـتـي کـبـلـلـه بـېـخـه باـسـه
دا پـه حـمـکـه کـي تـربـتـ چـېـ بـزـغـلـيـي دـي
دا خـوـوـاـرـه دـي دـدـي سـپـېـرـه لـاـسـه

ددې شنې پولې په کوت کې دې مالیاره
د پردازی دښتې څوځان راته کړلې
د غوتې په ګربوانيه کې یې منګولې
له غایا ټولو یې سرونه دې رېبلې

دابهه هم وي د څوځانوله شامته
دابهه رچې د نرگس و دی خوا توری
دبارودوله ګردو یې سترګې ډکې
نوري یې نشته په وجود د زلفو سیوری

د نرگس و دابهه راوب و اخیستې
کړه وروراندې یو څل بیا ګاړه لاسونه
که نه مخکې دې قاتل د بنډ ولاړ دی
ورکو یې بې په خندا دواړه لاسونه

که دې سولې د کوترو په اړمان یې
که وړمې ګواړې د امن له ګلشنې
ستاد اوښکو د شبنم په وس کې نه ده
دادې څوځ ښتې دې ورک کړه له چمنه

شاعر ملنگ یم، راشنا صدقه
د سورکو شوندو د موسکا صدقه

گرانی بکلا دی پېغلتوب ته رسی
کیږي د سپینې خولې په تا، صدقه

چې غږدہ راکړې، سینه لري ساتې
هسې نه شي درته ګناه، صدقه

رقیب در ګوری مانبام پاسستی باسه
وايې چې وي رد بلا، صدقه

د واره چم سترګې په تا پسې دی
ورکوه بکلیه په بیا بیا صدقه

دنګې! در پت مې په پروني کې کړه
چا او بل قبلېږي د اخفا صدقه

ستاله سندرو نه ریحانه ګله!
شي دې خبرې د ملا، صدقه

په لمبوکي را ايساره لکه شمعه
درسته شپه يمه بيداره لکه شمعه

په زگپروو باندي مي شوندي لوپه شوي
تاو مي خپري له پرهاره لکه شمعه

خاخكي خاخكي له لممو را خبدمه
ترسپدلله انتظاره لکه شمعه

چي د ميني له خوا به تاوه خبر شي
د پتنگ په شان مي خاره لکه شمعه

په زيارت كي د شهيد وجود ريحانه!
زره مي بل وي ترس هاره لکه شمعه

٢٠١١ طايف، سعودي عربستان

شپه دې او بدە شي چې په غېړه کې مي ته پرته يې
ډېوھ دې مره شي چې په غېړه کې مي ته پرته يې

خولګي را بلوده کړه په خوله پوري ډارېږي ولې؟
دنيا پنده شي، چې په غېړه کې مي ته پرته يې

د تورو شرنګ باندي گمان د شنو بنګريو کوم
زره مي ډاډه شي، چې په غېړه کې مي ته پرته يې

زمآ شوخي، ستا انګي په تکني غرمه کې
او به او به شي چې په غېړه کې مي ته پرته يې

د بنو ورا مې ستا د شوندو ناوکي تخنوی
د واده شپه شي چې په غېړه کې مي ته پرته يې

ريحان تراوسه لا په دې فلسفة نه پوهېږم
غېړمې توده شي، چې په غېړه کې مي ته پرته يې

راغلمه له زره نه په بنو درپسي و اونستم
اونسکه دارمان، په گربوانو درپسي و اونستم

پلونه دشغلو دي له مابنامه راسي خارمه
ورک شوم لکه ستوري په سپيدو درپسي و اونستم

وامي ورېداشناستا دې کلا د قافلي جرس
لار غوندي په دې توا او په غرو درپسي و اونستم

گردکي د بارودو په لېمو د اونسکو شولي ورم
يې سپينې کوتري په بمودرپسي و اونستم

زره ته دي له سترگو د نظر په تار کي درغلم
پېت لکه د ذکر په تسبو درپسي و اونستم

پاتې به مې چاپ شي د غابونو ستا په زنه کې
يو خلبي اشناکه له پلماو درپسي و اونستم

خنگه مې غزله، دریحان شوند و ته راوستي
څريکې څريکې درد له پره رو درپسي و اونستم

چې دې نه وینم جانانه غړې سترګې
وې پرتې په ژوندانه مې د غم ګرګې

په کاغذ د زړه مې بابد مینې لیکه
کړه کړې په رنج ود بهو درګې

د یادونو کرامست دې رارس بېږي
لاس نیوی مې درنه کړۍ دی بزرګې

د بغداد په خېر جتکې به درته درکړي
که یې واښتې د حسن په ځانمرګې

د فطرت نیمه بنکلا ورسه لاره
ښور بدلي چې د اون په بارکې چرګې

ټک دې باسي له تالو که نه (خونديه !)
نن سبادي، دریحان غزلی خرګې؟

یادونه: دوست محمد خوندی زما شاعر ملکۍ

پالی پالی راته ست کی سره گلونه
د خوبی مورکی په کوت کی سره گلونه

لەرنخورو سترگو خاربە دې یویو کرم
کەراشنه مې شى په گورت کی سره گلونه

اننگوکی راته موسکە موسکە کېرە
پەدا شانى بركت کی سره گلونه

پە هيئداره کې لە ئان سره گنيزى
يولە بلە روایت کی سره گلونه

د سېلى سېپەرە جارو د خزان لاس کې
خدايە چېرى بە هجرت کی سره گلونه

لەريحانە د ازغيىر لېكىرتاوشى
بس چې ونيسى پە نىت کې سره گلونه

سلیمان لایق ته!

سلام سلام دی، غرونه غرونه مینه
د بسکلاگانو انحور گر شاعره
د طبیعت په جزیرو کې ورکه
د هسکو خوکو د چونغر شاعره

گرانه خبره مې د ئاخان كومه
واييه ربستيا چې مرور خونه يې!
لە گۈنگۈنۈ درنى مىنى نه مې
چىرىپ يورپ كې لاس په سر خونه يې!

كلونه كىبىري چې خاموش ولاريم
باران خفه رانه، شرنگى نه لرم
چىنى د سترگو مې دى و چى و چى
تە والە ئايىه نه زېڭى نه لرم

اوښان د وریخو مې په سرروان دي
په کې انډي د سرو سکرو تېو بنوري
لمن مې ټوله ده لمبو اخيستي
تر پنه بخرکي د سپرغيو اوري

سویان، هوسى ساھ اخيستلاي نه شي
بنکاري چې هري شېلې څارنيولي
د غور بهه د ګلو ژيرې څېري
ګرانه د سرو و ینو غبارنيولي

راباندي اوسي د پولادو بلې
د هر لاله په زړه مې اوږبل دي
داونښکو پرخې مې را و یېشېدې
د هر ګونګه ترخې په کور بل دي

اسماني تندر مې لو بدلى په سر
د ملا پربنو مې چاکونه کړي
په ټول وجود کې مې خوري دی خريکې
د کانهو کريثي مې په هر خوا رغري

پرهر پرهر و جود مې گوره کنه
د دې زخمونو دوا تا سره ده
ته يې شاعر او زه بىكلا لرمه
ستا د زړګي د نیا له ما سره ده

د غه سپېره سپېره پرهر و جو د ته
نه خه دوا نه خه پتې غواړم
له ولولو ډکې خوږې ترانې
يو خو تې، شوخي لنډۍ غواړم

راشه د اوښکو او به خور را کره
چې دې په خیال کې را زرغون شمه
لړ په لفظونو کې مې واړو ه
چې د حالات اوښتون شمه

غواړم د مستو خنیو سیل و کرم
يو خه ماضي ته مې یادونه یو سه
له ازانګو مې چې شي غېړه ډ که
سرود رمند نو ته ډولونه یوسه

چې مې کو چې له سترگو ژي ډکوي
راشه په غېږ کې مې کېږدي تک وھه
چې بې لمنه نیسي تاته درومي
په هر قدم کې بې ماخې تک وھه

ڙنو پتکو کې یا بندې لکي وي
پيغلي په خنو کې سورساندي تري
چاوې گوډي ډکې له (شبھو) ئيني
گورت د مشکنو لاندې باندې تري

چې مې سپورډي په خوکه کرنګ ووهي
لرغونې پېغلي مې غونډي ته راشي
سر په سر نوش کړي د سوما جامونه
خوند به بي کيفه زندګي ته راشي

کړه تینګه پوڅه له شيدو نه جوړه
راشه شپونکيه خمزوره یوسه
د هر غريب شونهې کړه غوري باندې
تر هر بزگره تر مزدوره یوسه

شه په کمال يې په مچو و غزه کي پدده
راخه چي کلکي تيبرې توري درکرم
لبوه شغال دواړه په ټنهه وله
که شوي درکمي بیا به نوري درکرم

چي د وطن لمنه د که شي تري
په کې د وړانګو ملغاري رغږي
دلمر امېل مې په سروشلوه
چي په پتیر مې لري بري رغږي

زه به پو تى شم د بنرني درته
د هر غليم سترګي ورد کې کړه تري
په بربو کيو کې بی پلونه نغاره
لارې کوڅي د وطن سپکي کړه تري

کلیوالی کلیوالی

ای زما د ماشوم توب خوربی همزولی

در په زره او که دی هبردي

آ دزمی د موسم لو مرنی ورخی

بر په خرنی خپکی اور بدلي

وی رښتیا لو مری خپکی اور بدلي

تا یو خط کړ را خطاد خونی وره کې

کړه ناره دی چې برفي ده

بیا دی تېزه منه وکړه

د برفي له اور بدلو سره زه هم په تا پسې شو م

پښې لو خي مې گامونه ګړندي کړل

په پسته ور پښمینه واوره

کړې مې تم د کو خې منځ کې

یخ نیولی تره بدلي مې خپل کورته راو ستلي

د تنور په توده غاره

سره کېناستو موب دواړه

په ایرو کې وه خاورینه کټو اینښې

باندي کړي مو وو (لاندی)
ترې خوبې و بمې راتلې
د کټوا پخونه تور وو
ما پري ګوټې کړلې توري
ستا غومبوري مې در تور کړل
بيا مې د لته هم شوخي در سره وکړه
او نري نري بربتونه مې در جوړ کړل
ستا له شرمه په لبمو کې اوښکې د نډ شوي
څومره بنکلې بنکار بدلي
په ايمان وايمه ګرانې
ډېره بنکلې بنکار بدلي
خوبې ډېر کلونه تېرسول
د برفي هغه کاغذ دې راسره دی
سل چرگان يو خوغاوي پکې ليکلې
چي دا ماته کړه حلال په مېلمستيا کې
خو ته کومه خوا يې تللې
را پیدا شه را پیدا شه
چې زه ئان درته قربان کرم

نه نه مه را خه دې چم ته

او س د ژمي په موسم کې

دانگار خپکي اوري

او س د چم د پېغلو بنکلي سپين مخونه

د بارود په لوگي توردي

ه بېزلمي دلته شېرينى

په لمبو باندي ژوندي الپيل شوي

د برفي کاغذ دې او س هم

د تعويذ په خېر په غاره گرزومه

ماشومتوب رايادومه

رنېي او بنكى تو يو مه

٢٠١١ طايف، سعودي عربستان

را شه در تينگه مې كره غېزكې مسافر لاليه
خر بې د مچك و مې لاه منځه د پېزاونه باسه
چې لونگين مې درنه پري نهشي ريحانه ګله
لې مې سوکه سوکه لاسونه لاه گرېوانه باسه

گونگه ورا

د شپې بنکلا، د اسمان میرې ! سپو بدمى !
د شپول په شال کې لکه ناوې راغلې
ستوري وراباني بدرګه درسره
د غره په اس دې د نرۍ وريخې جلب نیولى
لېنوك نیولې شوي ته
زمور بد کلي د باغ
شنه چnarونه خاري
غوارې چې زه دې د واده په شو خو شو خو تېبو
د چnarو له منځه ولمان خمه
او ته د لمرد زوم تر کوره په خندا لاره شبې
خو ته خبره نه يې
وخت زما ستوني کې تېپې ګندلې
چnar په پوندہ پوندہ
دې تک وھلې د بارودو لرم
له چېرہ دردنه يې پانې توی

د نرگس کسو کې سپرغى پرتې دی
د تاک لاسونه په او رو کې پري دی
د شدوپې چيغوفضا اخىستې
د زرە توقى يې د سينخلى شاخ كې لولپەشوي
غوتى د زرە په وينو تكە سره ده
د گل په غېرە كې يې سرايىنى دى
وروستو سلگونىولى
د گل له سترگود شىنم د وينو خاڭىي رغرى
د تىرىخ لوگىي چوبىي تربىتە كې چىنە
نور د كمرە له بېخە نە خوتىپېرى
ھەجورە هەغە ماشوم ھمزولى
ھەجللىكى او ژنەكى
چى به يې غواوى، وزى گەي پۈۋى
او س دلتە نە رادرۇمى
ئىكە د پولې چەھە
له شنو سىندىيە تىشە
د غاتپول لپە له انگارە ھەك
او د شوتلى د گل تىك سوزلى

مهین بنگړي يې د ډنګر ايره دي
زما د سندرو په اوږدو سپره ده
د دغه باغه وير ماتم جنازه
ته که د لمرد زوم تر کوره درومې
يوه غونښنه لرم
هسي نه شي درپسي
د چا شهیدي او زخمی نسبراوې
نو د وريئو دغه تور پروني
له خانه تاوراتاو کړه
د ستورو ګونګه ورا کې
کرار کراره د سپېدو د کلې لاره وهه

څلورېزې

خالد ریحان

WWW.SAMSOOR.COM

ورابانې

زروکی

زویی بی ترک وره و هل بی کوکی
سرور مرات کپری ی و همزول و کی
خواره مورکی بی لمه ڏ بر غربتنه
ورته پتے ڦدپ پر رپ د زروکی

د حجاز شنگی

د فراق ورخ بی، د هجر ش بش بی دی
پنه غم لپل بی، تولی ش بیبی دی
مرپی می یوسئی، سرپی سروض بی تنه
د حجاز شنگی، ڏپری تودپی دی

خورده

د مینے پر نسخیم، اشنانی مولی
زیارتی حسن تنه دی را غلی
خوردی دشونه و در خونه ورم
بنند د کو خیوت ر لاس پېچلی

رمہ

پونه رادروم رمه دی دارپی
ژونندی پولار دی، د گورل رمه غارپی
لپوان دی کپرت رمه رارس بدلی
او زی او مبڑی، و همی رمب سارپی

کورت

چې باغ ته را غلې سپینې کو چي
په مخ دی زانګي ته ورې کو خي
زه به دوه په او، زر داله و درک پرم
راکوي کورت په رې او که خولگي

د ټگي شونډي

بم و باردو، سو وي ورش بدي
که ګلکخونه او که مرغې دی
غواوي موته ولې په زړي لوغ کې
د ټگي شونډي سپېږي سپېږي دی

زېرى

مېۋە بەھە وېشەم زە پەھە سەندرو
پەھە ماشە ومانو، پەھە بېر سەررو
چې پەھە انگەرمىي، كجي ران گرئىي
زېرى بەھە راشەيى، دەسەنافرو

كلكتە

لە كلكتە پەھە، وي راوتلى
برساتى زوى مىي پەردېس خەرپلى
نىڭورىي راشە چې دې نىن بىكەل كۈرم
ستا چې سەترگىي، زېرى نى يولى

د بم خپره

ش____وه ل____ه غون____ه يو هس____كه ل____ه وخره
ش____ه پانه خ____ه ورلي، د____ه ب____ه م خ____ه ره
پ____ه غ____ه ورېزه ك____ي مچروغ____ه زانگ____ي
لاند____ي پ____ه وين____ه وش____ه سبل____ي ك____ه ره

د سبل____ي شپه

د س____ه سبل____ي ش____ه پ____ه ده ت____ه سوره ت____ه ساره ده
ت____ه ول____ي د رو____ه يو و____ه پ____ه ب____ه سام____ه پر____ه ده
ه____ه رى____ه و____ه وگ____ه زب____ه ون و____ه هل____ي
د دار خ____ه س____ه پ____ه ه____ه چ____ه م خ____ه ور____ه ده

مشکنی

د غرە پاپونه دزرك و غاراپي
د کلې پېغا بې مشكىنى خاراپي
تىرش نوغونى يوك پى طاوفونه
گېلى گېلى يې لە خدايىه غواراپي

د غمونو چينجى

دا چې مې وينې تەزې زېزبېشلى
پەرنگ سپېرى پەزەنتلى
فق طى وازى گرانە وطنە
ستاد غمونو چينجي خىتلەى

لیگه

وایی د کلی، لیگه را غلی
چاپه کې گرگه، بازو نیولی
د کوندې یوزوی، لنه هسکه پانه
خرو او بتوتنه، ورغور ئې دلی

د لمرنور

دلمرت وردی، پنه غره بليژي
پنه کې د اوورو، اوړه پخیژي
دا سره پانونه لکنه سره پاستي
چې غلې غلې، راجه و تېژي

سندي

د له ش نو پول و س ندي راوري
ماشومي گوتې، پنه خاورو خري
اوسبه يې ئاركوي د ترور لنه سره
چې تاري نه راوري چكى د گوري

د غره لمنه

د س پينو اوورو، ل دې بېلتون
د ش نوب رو ل زره چاودون
د غره لمنه لمده، پنه اوښ کو
لنه خولې يې خېژي تاوده اهونه

ورانگین لبکر

راس بدلی ورانگ ین لب کردی
د س ترگ کونو بس کلی منظر ردی
غم ی د پرخ بی په ک بی ئلی بی
شین تا ج د ترخ و غون بای په س ردی

تالنده

تالن دی چول ته چ بی خا خکی نا خا خی
د تک و کریزی ل ه غرون و پا خا خی
ک ته وری وا په ل ه او ب و دک ش بی
ج بی سا جری با مون ه خا خکی

میره

د س ترگو تو وري، د زره تک وري
ل بران زدي شه، د بن کلام وري
خولگي دي اخلم تر خه و لاندي
موردي ميره، بيهابه دي گوري

برپھر

خت يين يپي کليي خت يين کوروشه
چ يپي برپھر شوي بيمل تنوروشه
بسوی دشوديارو دهقان ته ورشوي
په ه ره تبغزه، وي بنگارونه

ختمی

وريئي خورې دي، جىپري بساجري
لارې كوشې دي، پنهختو خورې
ملاروان دي، دجوماتلورتنه
سپينې پايتحې، يې دواړه کړې

چارقل

پنه غرون ولې، دې ګډلې دې
لبان راغلي يې ګلې ګله دې
کارد مچروغ زې کوچي نه دې
چارقل دې واي سختې شېې دې

د اوښکو رمي

ژوند مې د دښتې و خواتنه بیايم
چې په خلوت کې دي نامه ستايم
درڅخه غواړم ګری وان شلېدلی
رمې د اوښکو چې په کښې پیايم

خورجین

ګرمه خوله يې له آسمه څاخي
وحشی سرخی يې له سترګو پاخي
ښایي خورجین يې له سروډک دی
پرې معلومېږي د وین و پیاخي

مست زلمی

نـه مـست زـلمـی شـتـه نـه اـتـبـونـه
نـه غـورـی خـنـی نـه درـمـدـوـنـه
نـه (ورـگـی) پـاتـپـی اوـنـه يـبـی ھـولـشـو
نـبـی اـزانـگـی اوـسـلـگـی پـه غـرـونـه

ورـگـی زـموـنـدـ کـلـی ڈـولـچـی وـ، ڈـپـرـ مـسـتـ ڈـولـ بـیـ وـاـہـ

بـستـه زـینـونـه

بـسـتـه زـینـونـه دـبـی پـه اـسـوـنـو
غـشـی پـرـاـتـه دـبـی پـه کـمـانـوـنـو
کـمـی دـتـوـرـوـ اوـزـغـ رـوـنـشـتـه
پـه هـرـدـمـبـنـه پـه رـبـسـاتـونـو

جنازه

بـوـهـيـ گـنـدـهـ دـهـ،ـ چـيـ دـاـسـيـ غـورـخـيـ
پـغـلـهـ چـوـتـرـهـ کـيـ،ـ پـرمـخـيـ پـرـخـيـ
جـنـازـهـ اـيـنـبـيـ،ـ دـيـ وـهـ خـوـانـدـهـ
پـاسـ پـهـ هـواـكـيـ،ـ چـورـلـکـهـ گـرـخـيـ

داوبو غرب

دـچـاـپـهـ يـادـيـمـ،ـ چـاـيـمـ بـلـلـىـ
يـساـخـوـ پـهـ زـرـهـ کـيـ وـرـگـرـخـيـ دـلـىـ
دـاـوـبـوـ غـرـبـ مـيـ سـتـونـيـ کـيـ نـبـشـلـىـ
دـژـبـيـ اـرـخـ مـيـ پـهـ غـانـبـنـ تـوـكـلـىـ

د زره غر

پـهـ کـيـ چـاـوـدـلـيـ دـيـ خـروـارـونـهـ
دـزـرهـ پـهـ غـرـهـ مـيـ دـغـمـ بـموـنـهـ
برـغـىـ دـسـتـرـگـوـ شـوـيـ وـرـنـهـ پـاتـيـ
سـوـيـانـ دـاوـبـنـهـ کـوـ وـهـ يـيـ تـوـپـونـهـ

سروضه

دـغـرـوـ پـهـ مـنـخـ کـيـ يـوـهـ دـرـهـ دـهـ
پـهـ کـيـ پـرـتـهـ مـيـ بـنـكـلـيـ سـرـوـضـهـ دـهـ
تـرـوـنـ مـيـ دـاـسـيـ وـرـسـرـهـ شـوـيـ
زـهـ يـيـ سـاـحـلـ يـمـ دـاـمـيـ خـپـهـ دـهـ

چورلکه

تری لاندی پستایی پی چی کلبمش ته
چورلکه گرخی پس دی او بش ته
شی بمه یتیم بگی رمه دی
مرگی را غلی خلاصون دی نش ته

ترخی

تل پمه واکی چورلکی خرخی
تری نمه را اورید بارود پرخی
دی پمه برگی کبی سویان بی حاله
زه رو وله ی دی شنیکی ترخی

مانیام

مانیام په ورو ورو رانزدی کی بی
دکلی اور کی باموتہ خڑی
په لاس کی بلی، یہ چور چوپی دی
د چم فض ساک په لمبی نخی بی

خیله

د خیلی ورخی په سروخی کی
نو شور په بن کی نه په لشتي کی
داوب و زبی کنگل کنگل دی
چو په چوپتی ساده په جور جوپی کی

للمی

وختیسو شیندلی چېرتنه په شاره
لېژمو اسمانه په حال وژاره
تکزېر زېنلي لکه للمی يسو
وچه په ستونو کې موده لاره

کوچى

وره کوچى ده په چيغ و ۋارپي
گوتى يېپى پېرىدى په زرگ و ۋارپي
بابك يېپى راغى ورتنه په منه
لە زور پتکىي نەباسىي رىتلىپى

د کور مېرمنه

د کور مېرمنه ده قهرې دلې
داسېي بنېرا کېري خښتن کوتلي
چړګو پسې يې جارو راخيستې
دروشته يې توله ورته شيندلې

خولګي

په بې ره بې ره چې ستنېدلې
شوې يو ناخا په پنډه نېولې
په لندو شونډو دي خپک کېښود
چادرنه چلکې خولګي خټاې

جولی

زرغون کمیس دی جو رو لە جولی ده
پەتە راینې بى دی یە وە چولى ده
مەنەنامە پاسە
تینگە دی غوتە تەرمەلان رى ده

مسافر

مسافری سارمۇبى پەزىدە زەھورىي بى
نەن ياسىبابە را روانى بى
دەچىای گەيلاس كىبى شەمە ولارە
بىلە مۇبى لەش كورە اوپە تەنېيىزى

پردی وطن

پردی وطن ن دی سترگی ن مناکی
په پری لستونی خولی کرم پاکی
سخته گرمی ده پردی مزدوریم
کلنه ناکله پوکم تنه اکی

تازی

ایله چاودلی دا اوس سپبدی دی
خنه کوتی کوتی واوری پرتی دی
سورکی تازی می کرکی ته غایبی
وایی را ووئه دنب کارش ببی دی

شپونکی

ستپی س تومانه س پپره ل ه رنگ
دی را ک وز ش ووی ل ه ل ور گرنگ
ش پونکی ه وار ش و پ ه چینه پ رم خ
خ و مره م زه ک دا غر نگ ه غر نگ ه

ورا

د و را پ ه م خ ک پ خ م خ م گ ل بی بی
د ا م س ا خ و ک ه پ ا س ه ج گی بی
ب ن س ا پ پری و ا په دی غ ا ب ن پ ه گ و ت ه
د ز و م نی ک ه دی را م س ا ل و م بی بی

د لارو پرخه

کـهـمـبـیـ رـاـخـورـنـدـ کـبـیـ لـهـخـخـهـ
اـرـوـمـرـوـنـنـ، وـئـمـلـهـنـرـخـهـ
هـرـخـهـچـبـیـ کـبـیـ، يـهـکـلـیـوـالـبـیـ
پـبـبـدـمـپـمـخـدـبـیـ، دـلـارـوـپـرـخـهـ

شین تار

تـلـپـهـکـوـخـهـکـبـیـ، يـمـنـوـکـوـهـلـیـ
پـرـمـخـپـهـخـمـکـهـ، رـاـپـبـوـتـلـیـ
لـبـوـنـیـشـبـوـیـ، مـبـیـغـتـهـگـوـتـهـ
مـوـرـمـبـیـتـرـبـیـحـکـهـ، شـینـتـارـتـپـلـیـ

د سپورډمى ناوې

د سپورډمى ناوې، ستوري ورابانې
لمدي په اوښکو، دې سرې ګلپانې
په شنه جولى کې، خېړۍ ګلهېږي
په خړڅادرکې، خپه دې کانې

لينده

لينده په غاړه، جوب کې ډبرې
وايسي له خانه، سره سندري
غره ته رواندي، یو خه به ولې
یاخړ کربوري یاسره تنزري

شروع مبی

د چم شودیارې، تودې غرمې دی
برگېي غوايې دی، شروع قولې دی
سیورى دونې، خپدگەلې
غړپې مزه کاسې روډې دی

د خېلې شپې

د خېلې شپې دی، پنهان ملولې
د مرگ خپکې دی راورې دلې
وطون د اورو کفون اغوس تې
د وحشت روې دی راوتلې

د بگدان

نن يې لـوگـى دـى پـە دـبـگـدانـە كـې
دـكـورـمـېـرـمـنـە دـه پـەـغـوـسـەـكـېـ
چـاـبـەـپـەـرـىـخـەـلـنـدـەـخـېـرـىـوـيـ
سـتـرـگـېـيـيـغـبـرـگـېـلـەـاوـبـنـكـوـھـكـېـ

د سولې كوتري

دـهـرـسـپـېـخـليـ، زـيـارتـپـەـرـغـوـلـيـ
لـەـسـتـرـگـوـشـيـنـدـمـ دـاـوـبـنـكـوـشـوـلـيـ
خـداـيـمـهـرـبـانـدـىـلـەـيـوـېـخـواـبـەـ
راـشـيـيـكـوـتـرـيـ دـسـپـيـنـيـسـوـلـيـ

نیمژواندہ توری

بس توری، زغیری، غشی، نبزی دی
الهام شهید دی، زخمی کوچی دی
خیال تھمی راشی، نیمژواندہ توری
مسری می حکم، پھوین و سری دی

کنه دنیا

گربوان می سوی ورک تھہ ده
و خست را پنس و چبی دا اور پنه ده
مری می وچھ و چھ پری کی بی
چیغئے می نساوری دنیا کنه ده

همزولي

دواړه همزولي ماش و مان خاندي
ناس تد ش وتلي په پوله باندي
دي لمه ډنله رجورمه يين بنگري کي
دا کري په مينه لېڅي وروراندي

پلو

که غږه ورکري خو مره به به شې
چم د پښتودي دا سې خوننه شې
پر د پس لالي ته له لوري ګوري
غلچک غلچک يې تر پلوكسي

مجنون

کل _____ه در بـم کـل _____ه خـمل
سـتا د نـوـم تـورـي پـه زـرـه کـبـی لـولـم
زـه دـی مـجـنـونـیـم تـه بـیـاـبـانـیـیـی
خـوـمـه چـهـی درـوـمـیـی درـپـسـیـی خـغـلـم

گرانه و طنه

گـرـانـه وـطـنـه دـگـلـه وـبـاغـه
دـزـرـه پـه گـلـه مـیـلـه دـمـینـه دـاـغـه
چـوـپـیـی چـوـپـیـی دـیـدـیـی درـبـانـدـیـی گـرـخـیـی
زـهـبـهـ دـیـ سـاتـمـلـهـ کـوـمـهـ زـاغـهـ

منصور

عقل او هـ وشـ دـ يـ رـ اـ خـ هـ چـ وـ رـ دـ
ورـ کـ دـ يـ پـ هـ ذاتـ کـ بـ لـ کـ هـ منـ صـ وـ رـ دـ
سـ تـ اـ دـ يـ سـ اـ دـ پـ اـ سـ تـ يـ اوـ سـ پـ رـ پـ وـ هـ مـ
زـ رـ هـ مـ بـ مـ بـ کـ بـ رـ يـ لـ کـ هـ تـ نـ وـ رـ دـ

شبشنی

بـ اـ دـ پـ هـ نـ خـ اـ کـ بـ چـ نـ اـ رـ پـ سـ اـ نـ بـ
ماـ زـ يـ گـ رـ دـ يـ بـ سـ اـ دـ يـ بـ يـ وـ اـ نـ بـ
دـ هـ قـ سـ اـ لـ اـ سـ کـ بـ خـ لـ وـ رـ چـ خـ اـ خـ دـ هـ
شـ بـ شـ نـ نـ رـ اـ دـ رـ وـ مـ مـ يـ دـ مـ سـ تـ يـ بـ يـ سـ اـ نـ بـ

مسافر

و روکی زوی ی بی د زرگی س ر دی
پ مه پ ر دی م بن ه ت ر بی م س ا فر دی
ن بی م ور ی ا د ب ر بی ن س ه پ س بی ژ ا بی
و ا بی ب مه خول ه ک بی و ر ک ب ر بی ل ا بی

د زرہ در مند

س تا ش و خ یاد و ن ه د ک ل بی ک پ ا خ بی
ز م ا د زرہ پ مه در من د د ن خ ا خ بی
خ و ا ب ه در د و ن ه ک ب ر بی ر ا ب رس ب ر
او ب ن ک بی و رو و رو ل ه س تر گو خ ا خ بی

شمال

شمال دی بـ سـورـی دـ چـنـارـخـانـگـی
پـهـ کـیـ تـالـیـ خـوـرـیـ زـرـینـیـ وـرـانـگـیـ
سـتـرـیـ سـتـوـمـانـهـ پـوـلـیـ تـهـ پـرـوـتـیـمـ
زـرـگـیـ مـیـ پـوـرـتـهـ پـوـرـتـهـ وـرـدـانـگـیـ

تعویذ

دـ تـ وـ رـ وـ زـ غـ رـ کـ پـیـ تعـوـيـذـونـهـ
بـيـانـ وـ دـ پـيـ رـويـ دـاـسـيـ شـرـطـونـهـ
پـستـيـيـ دـ وـيـنـوـ پـهـ سـرـوـ جـامـوـ کـرـئـ
پـهـ نـظـرـانـهـ کـیـ رـاـوـرـئـ سـرـونـهـ

پرد پس زره

رونه يادونه دې لکه سه توري
زماد پر رد پس زره پنه ماښه سام او ري
خوب ته پړې بدې مې نه، تر سه هاره
ډې ردي سر زوري، ډې ردي سر زوري

ښکلا

ښکلا بند کلا دې غزل غزل شئي
در سره مينه مې يو پنه سل شئي
که بې له تابه بل بند کلی گورم
پنه ستر گو ستر گو کې مې دې گل شئي

اودس د او بى كو په او بو كو و په شپه لمو نخونه
تپود عشق در کات نيت کو و له زره لمو نخونه
ستادې تندى په خال پسى مو اقتدا کړي ده
لكه بانه کرو د لمومو په مصله لمو نخونه

مزه د شعر شعر د زگپروي و له ستاره رائي
زگپروي له خريکونه او خريکي له پرها راه رائي
پرها له مينې نه او مينه له بنکلا راز بې
بنکلا درمز د اسرار و له دياره رائي

ستركي يې لە اونبىكۈد كې زېرە راپسى وشىندى
ئۆم چې پە سفر تېنە لېمە راپسى وشىندى
يۇ موڭىز اورىشى نەوي، سترپى سترپى وگرئى
ورسەتەمى غريبە مۇراوبە راپسى وشىندى